

Tartu Ülikool
Sotsiaalteaduste valdkond
Haridusteaduste instituut
Õppekava: klassiõpetaja

Kätlin Vahemets

NUTIVAHENDITELE TOETUVAD TEGEVUSED II KOOLIASTME INGLISE KUI
VÕÕRKEELE TUNNIS RÄÄKIMISOSKUSE JA SÕNAVARA ARENDAMISEKS
magistritöö

Juhendaja: inglise keele algõpetuse assistent Kristel Ruutmets

Tartu 2020

Nutivahenditele toetuvad tegevused II kooliastme inglise kui võõrkeele tunnis rääkimisoskuse ja sõnavara arendamiseks.

Resümee

Võõrkeeleõpe kipub endiselt jääma õpikukeskseks, mistõttu tuleks tähelepanu pöörata selle alternatiivsetele võimalustele. Nutivahendite kasutamine keeleõpetuses tõstab õpilaste õpimotivatsiooni võrreldes traditsioonilise õppega, aitab muuta õpet mitmekesisemaks ning annab vastutuse õppimise eest õpilastele. Magistritöös koostati tegevusuuringu käigus tegevused, mis toetavad nutivahendite kasutamist II kooliastme inglise kui võõrkeele tunnis rääkimisoskuse ja sõnavara arendamiseks, katsetati tegevusi inglise keele tundides ning selgitati välja õpilaste ja õpetaja hinnangud neile. Uurimuses osalesid ühe Kambja valla kooli II kooliastme 23 õpilast ja töö autor uurijana. Õpilaste jaoks koostati tegevustele toetuvad töölehed ja õpetajale abimaterjal. Õpilaste hinnangute välja selgitamiseks kasutati küsimustikku ning õpetaja puhul uurijapäevikut. Tulemustest selgus, et õpilastele üldiselt meeldis nutivahendeid õppetöös kasutada ning nutivahenditele toetuvad tegevused aitasid arendada õpilaste rääkimisoskust ja õppida uut sõnavara. Takistusteks said peamiselt tehnilised probleemid ja keerulised omavahelised suhted klassis.

Võtmesõnad: inglise keele kui võõrkeele õpetamine, nutivahendid, sõnavara, rääkimisoskus

Activities Based on Smart Devices in Second School Stage EFL Lessons for Developing Speaking Skills and Vocabulary.

Abstract

Foreign language learning and teaching is still often textbook-based, therefore it might be necessary to resort to its alternative possibilities. Using smart devices increases students' learning motivation compared to traditional learning, helps to make learning more diverse and gives the responsibility for learning to students. In the framework of action research, activities on using smart devices were compiled for developing students' speaking skills and vocabulary in EFL lessons in second school stage. The activities were tested in English lessons to find out students' and the teacher's opinions. The final sample consisted of 23 students from a school in Kambja parish and the author of the thesis as a researcher.

Worksheets based on the activities were created for students and support material for the teacher. Research instruments included a feedback questionnaire for students and a research diary for the teacher. The result of the study revealed that the students mostly liked using smart devices in their lessons and the activities helped them to develop speaking skills as well as learn new vocabulary. The problems that occurred were mostly related to technical issues and difficult interpersonal relations in the classroom.

Keywords: Teaching English as a foreign language (TEFL), smart devices, vocabulary, speaking skills

Sisukord

Resümee	2
Abstract	3
Sissejuhatus	5
Rääkimisoskuse arendamine II kooliastme võõrkeeleõppes	5
Sõnavara arendamine II kooliastme võõrkeeleõppes	7
Nutivahendite kasutamine võõrkeeleõppes	9
Nutivahendite kasutamise eelised ja puudused võõrkeeleõppes	10
Nutivahendite kasutamise võimalused II kooliastme võõrkeeleõppes	12
Nutivahendite kasutamise võimalused rääkimisoskuse arendamiseks II kooliastmes	13
Nutivahendite kasutamise võimalused sõnavara arendamiseks II kooliastmes	14
Nutivahenditele toetuvate tegevuste koostamise põhimõtted	15
Magistritöö eesmärk ja uurimisküsimused	17
Metoodika	18
I Planeerimine	19
II Tegutsemine	20
III Andmete kogumine	22
IV Andmete analüüsimine	23
Tulemused	23
Arutelu	32
Töö piirangud ja praktiline väärtus	35
Tänu sõnad	36
Autorsuse kinnitus	36
Kasutatud kirjandus	37
Lisad	
Lisa 1. Õpilase tööleht teemal „English speaking countries”	
Lisa 2. Õpetaja abimaterjal teemal „English speaking countries”	
Lisa 3. Õpilase tööleht teemal „My summer”	
Lisa 4. Õpetaja abimaterjal teemal „My summer”	
Lisa 5: Õpilase tööleht teemal „Halloween/St. Martin’s Day/St. Catherine’s Day”	
Lisa 6: Õpetaja abimaterjal teemal „Halloween/St. Martin’s Day/St. Catherine’s Day”	
Lisa 7: Õpilase tööleht teemal „Scotland”	
Lisa 8: Õpetaja abimaterjal teemal „Scotland”	
Lisa 9. Väljavõte uurijapäevikust	
Lisa 10. Väljavõte õpilaste tagasiside küsimustikust	

Sissejuhatus

Tänapäeval kasutatakse nutivahendeid ülemaailmselt üha enam, kuid haridusvaldkonnas võib nutivahendite kasutamine olla kooli sisekorra eeskirjade järgi mõnes koolis isegi keelatud (Carcia & Fombona, 2015; European Schoolnet, 2017). Keeleõpe kipub endiselt jääma klassi- ning õpikupõhiseks (Tallvid, 2014). Nutivahendite kasutamine vähendab oluliselt aja ja koha piiranguid ning nende kasutamiseks on palju erinevaid mooduseid, mistõttu on neid kasulik keeleõppes ära kasutada (Wong & Looi, 2010).

Nutivahendite all peetakse silmas muuhulgas nutitelefone ning tahvelarvuteid (Shadiev, Hwang & Huang, 2017). Varasematest uuringutest on selgunud, et nutivahenditel on positiivne mõju õpimotivatsioonile, nende kasutamine julgustab õpilasi tegema koostööd ning aitab tõsta akadeemilisi tulemusi (Dashdestani, 2016; Hung, Young & Lin, 2015; Shadiev jt, 2017). Lisaks aitavad nutivahendid õpeprotsessi mitmekesistada ning nende abil on võimalik arvestada erinevate õpistiilidega (Lu, 2008; Shadiev jt, 2017). Põhikooli riikliku õppekava lisa 2 (2011) kohaselt on nüüdisaegse õpikäsitluse õpieesmärkideks muuhulgas enesejuhtimise ja koostööoskuste arendamine. Nutivahendeid on võimalik õppetöös kasutada igal pool ja igal ajal ning nende abil tehtud tööd on võimalik hõlpsalt kaaslastega jagada, mistõttu aitab nutivahendite kasutamine seda eesmärki saavutada (Shadiev jt, 2017).

Sõnavara on keele alustala, millest sõltub keele osaoskuste omandamine ning rääkimisoskuse arendamise abil saavutab keel oma kommunikatiivsuse (Kizil & Savran, 2018). Keel on eelkõige suhtlusvahend. Kuna nutivahendid on õpilaste seas järjest enam levinud ning pakuvad väga palju erinevaid, isikupäraseid võtteid õppetöös, sh võõrkeeleõppes rakendamiseks, on mõistlik neid keele kommunikatiivsuse saavutamiseks kasutada. Kuigi nutivahendite kasutamise vajalikkusest tänapäevases keeleõppes räägitakse üha enam, ei ole nutivahendite kasutamine õppe-eesmärgil igal pool veel tavapärane (Tallvid, 2014). Samuti ei ole piisavalt õppematerjale, mis toetaksid nutivahendite kasutamist tunnis. Sellest tulenevalt on käesoleva magistritöö eesmärgiks koostada tegevused nutivahendite kasutamiseks II kooliastme inglise kui võõrkeeles õppes, toetamaks õpilaste rääkimisoskust ja sõnavara arendamist, ning tegevuste katsetamise järgselt selgitada välja õpilaste ja õpetaja hinnangud neile tegevustele.

Rääkimisoskuse arendamine II kooliastme võõrkeelesõppes

Põhikooli riikliku õppekava lisa 2 (2011) kohaselt on A-võõrkeelesõppimine enamikule õpilastest esimene kokkupuude mõne muu keele ja kultuuriga ning seetõttu on üheks

ülesandeks tekitada õpilastes huvi ja motivatsiooni. Keeleõpe toetub nelja osaoskuse - kuulamise, kõnelemise, lugemise ja kirjutamise - arendamisele. Iga oskus sõltub teisest ning kui ühte arendada, mõjub see positiivselt ka teistele (Kizil & Savran, 2018; Põhikooli riiklik õppekava..., 2011). Rääkimisoskus on tihedalt seotud kuulamisega - mida rohkem õpilane kuulab võõrkeelset teksti, seda rohkem julgeb ta ka ise võõrkeeles kõnelda (Cavus & Ibrahim, 2009; Hwang & Chen, 2013). Õpilased õpivad enamasti kordamise teel, öeldes järgi seda, mida nad kuulevad. Seda tasub silmas pidada ka võõrkeelt õpetades (Cameron, 2001; Slattery & Willis, 2001). Üheks põhiliseks keelekandjaks tunnis on õpetaja, kuid tihti puudub viimasel julgus või kompetentsus mitmekesisist ning sisutihedat keelekeskkonda pakkuda, mistõttu ei teki õpilastel võimalust seda ka korrata (Tallvid, 2014). Lisaks sellele toovad Huang ja Huang (2015) oma uuringu tulemustest välja, et traditsiooniline keeleõpe - õpetaja ütleb ja õpilased kordavad - on muutunud õpilaste jaoks igavaks. Märksa suuremat motivatsiooni tekitavad õpilasekesksed õppetegevused.

Põhikooli riiklikus õppekava lisas 2 (2011) on ühe valdkonna pädevusena välja toodud, et II kooliastme lõpuks peaks õpilane oskama võõrkeelt emakeelena kõneleva isikuga suhtlusolukorras toime tulla. Sellest tulenevalt on oluline pöörata tähelepanu ka õpilaste omavahelisele koostööle (Hung jt, 2015; Koh, Loh & Hong, 2013). Eakaaslased annavad kõige vahetumat ning arusaadavamat tagasisidet ning motiveerivad üksteist seeläbi ennast edasi arendama. Kui tagasiside on aga negatiivne, võib koostöö mõjuda arengule pärssivalt, kuna tekib pettumus ning see mõjutab oluliselt ka hoiakut keele suhtes (Hung jt, 2015). Võõrkeele õppimisel räägitakse tihti *off task*-idest või teisisõnu varjatud õppest. Nende all peetakse silmas keeleõpet, mis toimub tunnitöö ja juhendaja poolt antud ülesannete vahel, n.-ö. märkamatuks (Mifsud & Mørch, 2010). Varjatud õpe rõhutab keele olulisust ning aitab õpilastel luua reaalselt vajadust võõrkeele õppimiseks (Blake, 2013).

II kooliastme lõpuks oskab õpilane kasutada võõrkeelt enda huvide, suhtumise, tegevuste ja eelistuste väljendamiseks ning tuttavatel teemal suhtlussituatsioonides toime tulemiseks (Põhikooli riiklik õppekava..., 2011). Keele omandamiseks ning vestlustes kasutamiseks peab õpitu olema tähenduslik ehk õpilased peavad sellest aru saama (Blake, 2013; Cameron, 2001). Huang ja Chiu (2015) märgivad, et õppimine on tähenduslik vaid siis, kui õpilased suudavad seostada õpitavat enda eelneva või praeguse eluga. Keele kommunikatiivsete eesmärkide täitmise olulisusest saavad õpilased kõige reaalsemalt aimu suhtlussituatsioonides. Hwang ja Chen (2013) leidsid, et mida rohkemate inimestega õpilased võõrkeelt kasutasid, seda parem oli hiljem ka nende keeleoskus.

Põhikooli riikliku õppekava lisa 2 (2011) välja toodud õpiväljundite saavutamiseks on vaja pakkuda nii kontrollitud kõnelemisharjutusi, mille puhul on rõhk täpsusel kui ka vabamaid kõnelemisharjutusi, kus rõhk on pigem soravusel. Richards (2008) mainib, et õpilased kipuvad oma soravust arendama täpsuse arvelt ning soovivad rääkida võimalikult sujuvalt, jättes täpsuse tahaplaanile. Seetõttu leiavad Shadiev jt (2017) ning Hwang ja Chen (2013), et nooremate õpilaste puhul tuleks kasutada pigem kontrollitud tegevusi ning keskenduda täpsusele, kuna õpilaste keeleoskus ei ole veel nii arenenud. Kontrollitud tegevusteks loetakse harjutusi, kus on olemas õige vastus ning õpetaja kontrollib selle täitmist, näiteks etteantud küsimustele vastamine. Vabade tegevuste puhul saavad õpilased keelega eksperimenteerida ning ise otsustada, kuidas keelt kasutada. Selliseks tegevuseks on näiteks võõrkeelt kõneleva inimesega rääkimine, enda hobide või huvide tutvustamine (Thornbury, 2005). Vanemate või keeleliselt tugevamate õpilaste puhul omab järjest suuremat tähtsust vabamate, soravusele suunatud kõnelemisharjutuste kasutamine (Hwang & Chen, 2013).

Kuna inglise keel on rahvusvaheline suhtluskeel lähtuvad ka selle eesmärgid peamiselt kommunikatiivsusest. Rääkimisoskust arendades julgustatakse õpilasi koostööd tegema, enda vigu analüüsima ning neid parandama. Arendades rääkimisoskust on tõenäolisem, et õpilased saavad hakkama võõrkeeles vesteldes. Kuna õpilased õpivad esmalt kordamise teel, on rääkimisoskuse arendamiseks oluline luua keelekeskkond, et nad keelega harjuksid ning neil tekiks ka võimalus seda korrata. Lisaks sellele on rääkimisoskuse arendamiseks hea kasutada nii kontrollitud kui vabamaid harjutusi, mis aitavad keelt paremini omandada.

Sõnavara arendamine II kooliastme võõrkeeletõppes

Sõnavara on keele alustala, milleta ei ole võimalik keelt omandada. Kui grammatikata on raske keelt õppida, siis sõnavarata ei ole see võimalik (Kizil & Savran, 2018). Cameron (2001) nimetab sõnavara isegi keele allikaks. Võõrkeele õpetamisel ei ole keeleteadmised, muuhulgas ka sõnavara, küll omaette eesmärk, vaid pigem vahendid keeleoskuse omandamiseks, kuid selle puudujäägid annavad tunda suulises suhtluses ning ka muudes keele osaoskustes (Kizil & Savran, 2018; Põhikooli riiklik õppekava..., 2011). Sõnavara tundmisest sõltub väga palju, kuidas tulevikus lauseid moodustama või neist aru saada hakatakse (Chen & Chung, 2008). Sõnavara arendamiseks on oluline, et õpilastele pakutakse sõnavara õppimiseks mitmekesiseid võtteid (Joseph, Binsted & Suthers, 2005; Koh jt, 2013).

Põhikooli riikliku õppekava lisas 2 (2011) on välja toodud, et II kooliastmes peaks sõnavara omandamine jätkuma ning õpilased peaksid seda suutma teha ka iseseisvalt. Mahdi (2018) leiab, et peale keskkonnapõhise õppe on sõnavara võimalik omandada ka tahtlikult ja tahtmatult. Tahtmatu omandamine toimub muuhulgas lugemise, uurimise, suhtlemise või vaatluse teel, tahtlik õppimine toimub õpetaja poolt antud ülesandeid täites. Et omandada keelt hästi, on vaja, et toimuksid mõlemad sõnavara omandamisviisid. Põhikooli riikliku õppekava lisas 2 (2011) rõhutatakse võõrkeeke ainekavas läbivalt kommunikatiivset ja kontekstipõhist lähenemist keelele. Kui varasemalt keskenduti keeleõppes pigem keeleteadmiste omandamisele, siis nüüd on rõhk üha enam autentsel ja sotsiaalsel õppel (Shadiev jt, 2017; Wong & Looi, 2010). Nagu mainitud, ei piisa sõnavara õppimisel vaid tõlkimisest, oluline on ka sõnade tähendusest aru saamine. See võtab aga märksa kauem aega, kui näiteks häälduse mõistmine. Seetõttu kasutavad õpilased sõnu kõnes palju varem, kui nad nende tähendusest päriselt aru saavad (Locke, 1993, viidatud Cameron, 2001 j). Andes sõnavarale reaalse tähenduse, on selle hilisem kasutamine efektiivsem (Santos jt, 2016).

Sõnavara õppimine on tsükliline protsess ja selles on väga olulisel kohal kordamine. Iga uus kokkupuude sõnaga võib anda selle tähendusele õpilase jaoks midagi uut juurde (Cameron, 2001; Santos jt, 2016). Sõnavara on võimalik omandada vastavalt keskkonnale traditsiooniliselt või tehnoloogiapõhiselt. Viimase puhul toimub õppimine nutivahendite abil, ka väljaspool klassiruumi, traditsiooniliselt toimub see muuhulgas sõnakaartide, sõnaraamatute ja nimekirjade abil, pigem klassisiselt (Mahdi, 2018). Keeleõppes on oluline, et õpilastel oleks võimalik õppimiseks kasutada ka keskkonda – nii traditsioonilist kui tehnoloogiapõhist –, millega nad puutuvad igapäevaselt kokku, kuna see aitab integreerida keelt ja reaalseid objekte ning annab seega sõnavarale tähenduslikkuse (Santos jt, 2016; Shadiev jt, 2017). Tuttav keskkond on oluline ka selleks, et õpilastel oleks pidevalt võimalus keelt korrata ning seeläbi sõnavara paremini omandada (Shadiev jt, 2017).

Võõrkeeke õppimist tuleks kõigepealt alustada sõnavarast, kuna sõnavarast sõltub ka see, kuidas omandatakse keele osaoskused, muuhulgas kõnelemisoskus. Mida kitsam on õpilaste sõnavara, seda väiksem on ka tõenäosus, et nad erinevates suhtlussituatsioonides võõrkeelt kõneleva isikuga toime tulevad, kuna neil puuduvad selleks vastavad teadmised ja enesekindlus. Sõnavara parimaks võimalikuks omandamiseks on vaja muuta õpet mitmekesiseks, kasutades selleks erinevaid keskkondi ning nii tahtlikku kui tahtmatut õppimisviisi.

Nutivahendite kasutamine võõrkeeleõppes

Inglise keelt kasutatakse rahvusvaheliselt üha rohkem nii ärilistel põhjustel, vabal ajal kui ka igapäevaelus. Seetõttu pööratakse sellele ka hariduses järjest enam tähelepanu (Liu jt, 2014). Samuti on tänapäeval enamikul õpilastel olemas oma isiklik nutivahend. Sellest tulenevalt on tähtis leida moodsaid ja tõhusaid viise, kuidas võõrkeelt kõige paremini edasi anda (Chen & Chung, 2008).

Võõrkeeleõppes on kõige olulisemal kohal keele kommunikatiivsus (Põhikooli riiklik õppekava..., 2011). Kuna nutivahendid on kerged, kompaktsed ning ühendavad endas arvuti ja mobiiltelefoni võimalused, on nutivahendid nagu nutitelefonid ja tahvelarvutid olenemata oma kõrgemast hinnast ja sarnastest õppeprogrammidest välja tõrjumas muid tehnoloogilisi vahendeid nagu pihu-, laua- ja sülearvutid (Burston, 2014; Chen & Chung, 2008; Wong & Looi, 2010). Enamus nutivahenditel on olemas internetiühendus kas võrgu või wifi põhisel, mistõttu on tehnoloogia toodud inimestele lähemale ning informatsioon on muudetud inimese jaoks kättesaadavamaks kui kunagi varem (Bower & Sturman, 2015; Dashdestani, 2016).

Põhikooli riikliku õppekava lisas 2 (2011) on ühe võõrkeele valdkonna pädevusena välja toodud ka see, et õpilane omandaks põhikooli lõpuks oskuse iseseisvalt ennast keeleliselt arendada ning olla selles enesekindel. Kuna õpilased kannavad enamasti nutivahendeid endaga kõikjal kaasas, annab see ideaalse võimaluse märkamatuks keeleõppeks ka klassivälises keskkonnas, õpilaste vabal ajal (Liu jt, 2014; Mifsud & Mørch, 2010; Mifsud, 2014). Osades koolides on sätestatud nutivahendite kasutamise keeld, kuid kuna nutivahendid on saanud paratamatuks igapäeva osaks, on kasulikum juhendada õpilasi neid eesmärgipäraselt kasutama (Dashdestani, 2016; Garcia & Fombona, 2015).

Byram ja Hu (2017) rõhutavad, et nutivahendite kasutamisel keeleõppes peab õpetaja kindlasti olema juhendaja ja nõustaja rollis. Seda eriti nooremate või madalama tasemega õpilaste puhul, kuna nende keeleoskus ei ole veel piisavalt arenenud, et võõrkeelses keskkonnas võimalikult efektiivselt orienteeruda (Blake, 2013; Shadiev jt, 2017). Õpetajate endi seas on nutivahendite kasutamise kohta kahetisi seisukohti. Tallvid (2014) toob välja, et õpetajad, kes on tehnoloogiaalaselt pädevamad, usuvad rohkem ka nutivahendite kasutamise kasulikkusesse kui need, kelle jaoks nutivahendid on võõramad. Clark ja Luckin (2013) rõhutavad, et õpetajad peaksid läbi mõtlema, kuidas ja mil määral õpilaste tööd jälgida, kui õpilased kasutavad nutivahendeid, et ei tekiks liigset sekkumist. Samuti on oluline, et õpetajad teaksid, millal ja kuidas tehnoloogiat tundides maksimaalselt ära kasutada (Blake, 2013; Tallvid, 2014).

Tunnis kasutatavate õppeprogrammide valimisel tuleks jälgida, kas need on õppimiseks kasulikud ja jätkusuutlikud ehk kas need täidavad oma eesmärgi nii lühemas kui pikemas perspektiivis (Dashdestani, 2016; Shadiev jt, 2017). Keskenduda ei tohiks vaid vahendite hinnale, mis tihti saab nutivahendite valikul määravaks (Dashdestani, 2016). Selleks, et mõista, kas ja kuidas nutivahendeid klassiruumis kasutada, tuleks Mifsud ja Mørch'i (2010) põhjal jälgida mitte ainult õpetaja valitud programmide kasutamist, vaid ka rakendusi, mida õpilased oma vabal ajal kasutavad - vestlused, pildid, sõnumid ja muud tegevused, mida on võimalik nutivahendite abil kasutada, kuna see annab ülevaate õpilaste vajadustest ning eelistustest.

Nutivahendite kasutamise eelised ja puudused võõrkeeleeõppes

Nutivahendite kasutamisel võõrkeeleeõppes on mitmeid eeliseid. Üheks suuremaks eeliseks on võimalus enda tööd salvestada näiteks video- või helifailidena ning jagada seda internetis reaalajas (Bower & Sturman, 2015). Enda töö jagamine kaaslastega annab võimaluse saada tagasisidet nii eakaaslastelt kui ka õpetajalt (Wong & Looi, 2010). Kuna nutivahendid on personaalsed ning interneti abil on võimalik saada tagasisidet, julgustab nende kasutamine õpilasi õppima iseseisvalt, klassiväliselt ning tegema omavahel koostööd (Clark & Luckin, 2013; Hwang & Chen, 2013; Shadiev jt, 2017). Samuti aitab enda töö jagamine nutivahendite abil muuta keeleõpet mitmekesisemaks (Shadiev jt, 2017).

Nutivahendite võlu peitub nende kompaktsuses, mistõttu on neid mugavam kasutada kui näiteks sülearvuteid. Tänapäeva inimene tahab kõike ja kiirelt, nutivahendid annavad selleks väga hea võimaluse (Taj, Sulan, Sipria & Ahman, 2016). Nutivahendeid on võimalik kasutada igal ajal, igas kohas, mistõttu toob nende kasutamine keeleõppe õpilasele lähemale ning aitab seostada igapäevaelu õpitavaga (Lu, 2008; Shadiev jt, 2017; Wong & Looi, 2010). Integratsioon reaalsete objektidega stimuleerib õpilaste kujutlusvõimet ning aitab õpilastel paremini luua seoseid sõnade ja nende tähenduse vahel (Shadiev jt, 2017). Samuti on nutivahendite abil õpilastel endal võimalik luua õppematerjale, mis on nende jaoks autentsemad ning elulisemad. Ka see annab keeleõppele suurema tähenduse (Wong & Looi, 2010).

Nutivahendid tagavad ligipääsu ja annavad võimaluse kasutada lugematul hulgal erinevaid õppematerjale, mis teevad keeleõppe arusaadavamaks ja mitmekesisemaks nii õpetajate kui õpilaste jaoks (Lu, 2008). Chen ja Chung (2008) leiavad, et kasutades nutitelefonit klassiväliselt võõrkeelse sõnavara kasutamiseks, aitab see sõnu paremini meelde

jätta ning arendada seeläbi võõrkeeleskust. Nutivahendite mobiilsus annab õpilastele võimaluse korrata õpitut regulaarselt, mis omakorda aitab neil paremini toime tulla keele kokkupuutega igapäevaelus ning saavutada paremaid akadeemilisi tulemusi võõrkeeles (Hwang & Chen, 2013; Loh jt, 2013; Shadiev jt, 2017). Kui õpilastel on võimalus seostada õpitav enda jaoks olulise või tuttavaga, pühendavad nad suurema tõenäosusega keeleõppele rohkem aega ning on põhjalikumad. Seetõttu on nutivahendite kasutamine jätkusuutlik (Shadiev jt, 2017).

Uuringud on näidanud, et nutivahendite ekraanide kaudu on õpitav materjal õpilaste jaoks atraktiivsem (Lu, 2008). Lisaks sellele aitab nutivahendite kasutamine arendada ennast reguleerivat, iseseisvat õpet ning võtta õppimisel ohjad enda kätte (Clark & Luckin, 2013; Loh jt, 2013). Ennast reguleeriv õppimine võiks olla keeleõppe eesmärgiks, kuna seeläbi võtavad õpilased vastutuse enda õppimise eest. Õpilastel on võimalik enda arengut, õppimist ja tulemusi jälgida ning analüüsida, mistõttu on neil lihtsam hiljem keelega kokkupuutel hakkama saada (Shadiev jt, 2017). Kuna nutivahendeid saab kasutada individuaalselt, siis on eksimine lubatud, õpilastel on võimalus ennast analüüsida ning parandada ja nad on enesekindlamad ja julgemad keelt hiljem spontaanselt kasutama (Bower & Sturman, 2015; Hwang & Chen, 2013).

Lisaks eelistele on võimalik välja tuua ka mõningaid nutivahendite kasutamise puuduseid. Shadiev jt (2017) toovad nutivahendite, eriti nutitelefonide kasutamise puudustena välja tehnilised põhjused, muu hulgas selle, et neil on väiksed madala resolutsiooniga ekraanid, klaviatuurid ja mälu, mistõttu on neid ebamugav kasutada. Väiksed ekraanid seavad kuvatavale tekstile piirangud, mistõttu ei ole võimalik väga detailselt õppematerjale edasi anda (Burston, 2013; Dashdestani, 2016). Samuti võivad nutivahendid olla aeglased ning nende helikvaliteet võib helifailide kuulamist raskendada (Burston, 2014). Lisaks võib ette tulla leviprobleeme või muid tehnilisi viiperusi (Bower & Sturman, 2015). Kõikide õpilaste nutivahendid ei pruugi olla samal tasemel ning osad õppeprogrammid ei pruugi õpilaste nutivahendite tarkvara toetada (Dashdestani, 2016).

Nutivahendite kasutamine väljaspool klassiruumi võib olla raskendatud, kui segavaid faktoreid on palju ning sel juhul ei pruugi õppimine saavutada maksimaalset efektiivsust (Bower & Sturman, 2015; Dashdestani, 2016; Tallvid, 2014). Uuringud on näidanud, et nutivahendite abil õppimine võib võtta segajate tõttu kauem aega kui paberkandjalt, klassikeskkonnas õppides (Burston, 2014; Golonka, Bowles, Frank, Richardson & Freynik, 2012; Pinkman, 2005). Lisaks sellele seab Burston (2014) kahtluse alla nutivahendite abil igal ajal ning igal pool õppe võimalused, kuna näiteks heli salvestamiseks peab õpilastel

olema võimalus keskenduda ning nad peavad olema vaikes keskkonnas, kus on võimalikult vähe segajaid. Samuti paneb nii õpetajaid kui lapsevanemaid muretsema asjaolu, et väljaspool kooli kipuvad õpilased kasutama nutivahendit uue mänguasja, mitte õppevahendina (Mifsud & Mørch, 2010; Wong & Looi, 2010).

Lisaks eelmainitule on nutivahendite kasutamisel moraalseid või eetilisi puudujääke. Osad õpilased on nutivahendite õppeotstarbelise kasutamise vastu või ei ole selleks veel valmis (Dashdestani, 2016). Samuti heidetakse nutitelefonidele ette, et need ei ole toonud haridusse midagi erakordset, vaid on dubleerinud rakendusi, mida sai kasutada ka tavalise laua- või sülearvutiga, näiteks rühma wikid, asukoha- ja sõnavarapõhised ülesanded (Burston, 2014). Peale eelmainitu on veebis levitatava materjaliga alati oht, et videod või pildid võivad sattuda kuritegelikesse kättesse või kasutavad õpilased kellegi teise tööd (Bower & Sturman, 2015).

Nutivahendite kasutamisel õppetöös domineerivad õpetaja poolt juhitud ja kontrollitud tegevused. Samas oleks kasulikum tuua õpilased õppimise keskmesse ning anda neile õppimise üle suurem kontroll (Burston, 2014; Dashdestani, 2016). Kuigi Clark ja Luckin (2013) toovad oma artiklis välja, et nutivahendite abil on kooli ja kodu koostöö hõlpsam, leiab Burston (2014), et see pärsib siiski õpilaste omavahelist ja õpetaja-õpilase vahelist suhtlust ning keskendub pigem õppe sisule - näiteks õige/vale harjutused ja „vali õige” ülesanded. Dashdestani (2016) leiab, et koolides on endiselt palju õpetajaid, kes ei ole tehnoloogiaalaselt pädevad ning ei soovi tundides nutivahendeid kasutada. Tehnoloogiavõõramad õpetajad leidsid, et ei oskaks tehniliste probleemide korral midagi peale hakata ning neis tekitaks ebamugavust, kui õpilased neid selles aitama peaksid (Tallvid, 2014).

Kuigi nutivahendite kasutamisel võib tekkida tehnilisi probleeme, õpilased võivad end unustada internetiavarustesse ning nutivahendid võivad olla kulukad, on nende abil võimalik ligi pääseda just õpilaste jaoks põnevatele õppematerjalidele, tõsta õpilaste õpimotivatsiooni ning julgustada neid võõrkeeles suhtlema. Et nutivahendeid maksimaalselt ära kasutada tuleb teada, kuidas neid efektiivselt rakendada.

Nutivahendite kasutamise võimalused II kooliastme võõrkeeleeõppes

Nutivahendite kasutamisel võõrkeeletunnis on oluline teada, missuguseid erinevaid võimalusi need pakuvad. Nutivahendite lõimimine keeleõppesse on võimalik, kasutades vahendeid õpilasekeskse õppe puhul, kui on olemas kõikehõlmav ligipääs õppematerjalidele. Eelkõige

on nutivahendid kasulikud klassiruumipõhise- ning väljaspool klassiruumi õppe lõimimiseks (Burston, 2014). Kasutades õppimiseks õpilaste jaoks tuttavaid keskkondi ning harjudes nutivahendeid keeleõppes kasutama, kordavad õpilased õpitut rohkem ning kasutavad võõrkeelt tõenäolisemalt ka igapäevastes situatsioonides (Hwang & Chen, 2013).

Dashdestani (2016), Hung jt (2015) toovad välja, et nutivahendite kasutamine on õpilaste jaoks motiveeriv ning seetõttu on nad rohkem valmis ka igapäevaselt keelt kasutama sealhulgas suulise väljendusoskuse arendamiseks. Cavus ja Ibrahim'i (2009) uuringus väljendasid õpilased ise soovi nutivahendeid järjepidevalt kasutada. Sõnavara arendamisel eelistasid õpilased samuti kasutada nutivahendite abil kasutatavaid rakendusi ning mängu (Liu jt, 2014).

Nutivahendite kasutamise võimalused rääkimisoskuse arendamiseks II kooliastmes

Üheks olulisemaks võimaluseks kasutada nutivahendeid rääkimisoskuse arendamiseks võõrkeeleeõppes on helisalvestamine. Enamus nutivahenditel on olemas diktofon või vastav rakendus ning õpilastel ja õpetajatel on isegi soovituslik salvestada enda poolt peale loetud materjale ning neid hiljem kuulata, analüüsida ning järgmisel korral enda hääldust parandada ning teha seda järjepidevalt (Shadiev jt, 2017; Slattey & Willis, 2001).

Klassiruumipõhiselt saab vaadelda nutivahendite mõju suhtluse ja suhtlust nõudvate ülesannete lahendamisele. Klassiväliste ülesannetena võib käsitleda näiteks muuseumis käimist, vaatluseid, eelmainitud tegevuste salvestamist nutivahendite abil ning arutelu salvestuste põhjal (Mifsud & Mørch, 2010). Burston (2014) pakub ühe hea viisina tehnoloogia ja keeleõpe sidumiseks tegevusi, kus õpilastele on antud konkreetne ülesanne kasutada võõrkeelt igapäeva situatsioonides, näiteks intervjuud või vaatlused. Kui õpilased salvestavad oma kogemuse video, heli või piltide abil, saavad nad seda kaaslastega hõlpsasti jagada. Oma kogemuse jagamiseks on hea kasutada blogisid, kuhu õpilased saavad lisada multimeedia või helifaile ning kaaslased saavad anda neile tagasisidet kommentaaridena (Bowles jt, 2012; Burston, 2014; Pinkman, 2005).

Samuti on nutivahendite abil võimalik kasutada interaktiivseid kaarte, mis juhendavad õpilasi aardejahil, kus õpilased peavad kontrollpunktides täitma erinevaid ülesandeid ning hiljem võiksid õpilased oma teekonda ning kogemust kirjeldada või teistega jagada (Burston, 2014). Üheks interaktiivsete kaartide kasutamise võimaluseks on *Google maps*, mis võimaldab õpilastel näha kohti reaalkaardil (Blake, 2013). Burston (2014) leiab, et probleemipõhised ülesanded on samuti väga innovaatilised. Õpilased võiksid näiteks ette

kujutada, et on toimunud rööv, liikuda GPS'i või *Google maps*'i abil sündmuskohta ning püüda leida asitõendeid. Hiljem arutletakse üheskoos, kes võis olla süüdi, missugused asitõendid sellele viitavad ning leitakse ühine lahendus. Üheks koostöö ning sotsiaalse õppimise viisiks on samuti lasta õpilastel teha üksteisest pilti ning kasutada joonistamisrakendust, et pildile midagi juurde joonistada. Seejärel moodustaksid nad lauseid juurde joonistatud esemete kohta ning jagaksid lõpptulemust kaaslastega (Koh jt, 2013).

Nutivahendite kasutamise võimalused sõnavara arendamiseks II kooliastmes

Üheks väga levinud viisiks nutivahendeid sõnavara arendamiseks kasutada on blogid. Blogid on internetipõhised päevikud, kuhu õpilased saavad teha sissekandeid ning internetikasutajad saavad neid seejärel lugeda (Pinkman, 2005). Blogisid on väga lihtne kasutada ning kuna need on veebipõhised, saavad kõik postitusi kommenteerida ning arutelusid pidada. Blogidesse on võimalik lisada ka pilte, helifaile, videosid või muid multimeedia faile (Campbell, 2003; Pinkman, 2005). Blogisid võivad täita nii õpetajad, õpilased individuaalselt kui ka terve klass. Õpilaste jaoks annavad blogid võimaluse avaldada enda arvamust ning võtma vastutust enda õppimise eest (Campbell, 2003).

Digitaalsed sõnaraamatud on paberkandjal sõnaraamatute digitaalne versioon, mis on õpilaste seas märgatavalt populaarsemad ning sealt otsitakse meelsamini informatsiooni (Golonka jt, 2012). Nutivahendeid on hea kasutada sõnade otsimiseks sõnaraamatutest, samatähenduslike sõnade otsimiseks tesauruse abil, sõnavarapõhiste videode tegemiseks, küsitluste ja mobiilirakenduste kasutamiseks (Kizil & Savran, 2018). Sarnaselt e-sõnaraamatutele, muudavad nutivahendid ka oma mõtete koondamise või sõnavara kordamise lihtsamaks. Näiteks on nutivahendite abil võimalik kasutada otse veebis leitavaid rakendusi nagu *MyDesk* ning süstematiseerida uued sõnad oma maitse järgi mõistekaardiks või tuletada meelde varem õpitud sõnavara (Koh jt, 2013).

Nutivahendid aitavad õpilastel võtta vastutus enda õppimise eest ning luua ise materjale. Näiteks saavad õpilased teha pilte, kui kohtavad õpitud sõnavaraga seotud esemeid, koostada nende kohta lauseid ning seejärel oma pilte ning lauseid kaaslastele esitleda (Shadiev jt, 2017; Woong & Looi, 2010). Oma töid võib esitleda klassis näiteks slaididel või kasutada nutivahendeid ning jagada oma pilte ja lauseid jututubades, *online* vestlustes või foorumites (Golonka jt, 2012; Walker & White, 2013). Nutivahendid ning selle interaktiivsed võimalused aitavad samuti teha koostööd otse veebis, kasutades selleks näiteks

Google docs'i või rühma vikisid, kus iga õpilane saab anda reaajas enda panuse töösse (Blake, 2013).

Nutivahenditele toetuvate tegevuste koostamise põhimõtted

Kõige laialdasemalt on õppematerjalidena tuntud õpikud, kuid tegelikult on nendeks mistahes vahendid, mida kasutatakse õpilaste teadliku kokkupuute suurendamiseks keelega (Tomlinson, 2011). Tallvid (2014) ning Tomlinson (2010, 2011) toovad välja, et oluline on õppematerjalide mitmekesisus ning muuhulgas on õppematerjalidena võimalik kasutada näiteks videosid, e-kirju, sõnaraamatuid. Põhikooli riikliku õppekava lisa 2 (2011) kohaselt on võõrkeeke üheks eesmärgiks keele vastu huvi tekitamine ning õpilaste suunamine iseseisvalt keelt õppima. Et õppematerjalide ning vahendite võimalusi on tänapäeval väga palju, tuleks neid õpilastele rohkem tutvustada ning õppimine ei tohiks jääda vaid õpikukeskseks.

Nutivahenditele toetuvate tegevuste läbiviimist hõlbustab sellega seotud õppematerjal. Käesoleva töö raames otsustati õppematerjal koostada nii, et õpilaste tegevuste jaoks vajalik info ja juhised olid esitatud töölehel ning õpetaja jaoks vajalik taustinfo oli kirja pandud abimaterjali. Alljärgnevat põhimõtet on seega silmas peetud nii tegevustes, mis esitati õpilaste töölehtedel kui nendega seotud õpetaja abimaterjalis. Lühiduse huvides viidatakse tekstis tegevustele ja abimaterjalile kui *õppematerjalile* või *materjalile*.

Õppematerjali koostamisel on aluseks kehtiv põhikooli riiklik õppekava, kus on muuhulgas sätestatud, et õpet kavandades lähtutakse õppekava alusväärtustest, üldpädevustest, õppeaine eesmärkidest ja oodatavatest õpitulemustest (Põhikooli riiklik õppekava..., 2011). Lisaks põhikooli riiklikule õppekavale peab õppematerjali koostamisel arvestama ka õpetaja töökava ja kasutatava õppekomplektiga. Oluline on, et õppematerjal toetaks vajalike õpieesmärkide saavutamist, mitte ei oleks omaette eesmärgiks (Leacock & Nesbit, 2007; Tomlinson, 2011). Harwood (2010) sõnul tuleks alustada mainitud dokumentide uurimisest, kuna need annavad aimu töö protsessist antud riigis, koolis ja klassis, mille alusel vajalikke õppematerjale looma hakata. Samuti annavad need dokumendid ülevaate läbivatest teemadest, mida materjali planeerides arvesse võtta.

Harwood (2010) ja Tomlinson (2010) rõhutavad vajadust, et õppematerjal oleks õpilaste jaoks atraktiivne. Leitakse, et see peaks olema motiveeriv, eakohane ja mitmekülgne. Visuaalselt atraktiivne õppematerjal tegevuste läbiviimiseks on hästi struktureeritud ning tegevused on selgelt liigendatud, kasutatud on ka teemakohaseid illustratsioone õpilaste

tähelepanu haaramiseks, loetavat kirjastiili ning piisavalt laiu reavahesid (Leacock & Nesbit, 2007; Tomlinson, 2011). Tänapäeva tehnoloogia arengut silmas pidades saab neid kriteeriume järgida ka nutivahenditele toetuvates tegevustes. Nutivahendite rakendamisel tuleks Mifsud ja Mørch'i (2010) sõnul jälgida aga, et õppematerjali koostades ei kasutataks ainult õpetaja valitud programme, vaid ka rakendusi, mida õpilased oma vabal ajal kasutavad. See annab ülevaate õpilaste vajadustest ning eelistustest ning samas on need programmid õpilastele juba tuttavad, mistõttu on õpilastel neid meeldivam ja lihtsam kasutada.

Tomlinson (2011) väidab, et pelgalt materjalide väline atraktiivsus ja väärtus õpilaste jaoks ei ole tingimata piisav, et see oleks efektiivne. Selleks, et materjalid oleksid väärtuslikud, peaks õpitav olema õppijatele potentsiaalselt kasulik ja õppeprotsess peaks maksimeerima tõenäosust, et õpe oleks tõhus. Keeleõppe üheks eesmärgiks on julgustada õpilasi iseseisvalt võõrkeelt õppima ning tegevustes on olulisel kohal ka õpilasepoolne panus (Põhikooli riiklik õppekava..., 2011; Tomlinson, 2011). Tegevuste läbiviimiseks vajalike õppematerjalide koostamisel peaks silmas pidama, et need oleksid eesmärgipärased, jõukohased, arvestaksid erinevaid õpistiile ning oleksid sobiva mahuga, kuna see aitab hoida õpilaste huvi ülesannete lahendamisel. Lisaks sellele peaks materjal olema nii ainealaselt kui keeleliselt korrektne. Korrektsus lisab õppematerjalile usaldusväarsust ning õpilaste tähelepanu on tegevusel, mitte materjali keeleliste ja sisuliste vigade otsimisel ja parandamisel (Leacock & Nesbit, 2007; Tomlinson, 2011). Tomlinson'i (2011) kohaselt peaksid ka juhised olema selged, lühikesed ning üheselt mõistetavad. Ei tohiks eeldada, et õpilased neist iseseisvalt aru saavad. Suure osa õpitava tõhususest aitavad tagada just selged juhised.

Õpilasekesksed tegevused on õpilaste jaoks motiveerivamad kui õpetajakesksed tegevused. Õppimise efektiivsuse tõstmiseks peaksid õpilased suutma seostada õpitavat enda eluga ning nad peaksid tajuma selle vajalikkust ka n.-ö. märkamatult (Huang & Chiu, 2015). Kasutades nutivahendeid võõrkeeleeõppes on õpilastel lihtsam seostada õpitavat oma igapäevaeluga samal ajal digipädevust arendades. Digipädevuse hindamiskriteeriumite kohaselt peaksid õpilased II kooliastme lõpuks oskama muuhulgas lisada veebilehele sobivaid kommentaare ning teha vahet faktil ja arvamusel (Digipädevus õppekavades, 2013). Huang ja Chiu (2015) lisavad, et oluline on pöörata tähelepanu õpilaste omavahelisele koostööle, kuna see võimaldab saada arusaadavat ning vahetut tagasisidet ülesannete täitmisele ning aitab samuti tõsta õpimotivatsiooni. Ka neid nõudeid saab meeles pidada nutivahenditele toetuvates õppematerjalides.

Keeleõpe saab alguse sõnavara õppimisest ning sellest oleneb ka muude keele osaoskustega toimetulek (Kizil & Savran, 2018). Põhikooli riikliku õppekava lisa 2 (2011) kohaselt peaks põhikooli lõpetaja suutma sõnavara omandada muu hulgas iseseisvalt. Materjali koostades tuleks jälgida, et sõnavara omandamine toimuks nii tahtlikult, õpetaja poolt ülesandeid täites kui tahtmatult, sh uurimise, suhtlemise või vaatluse teel (Mahdi, 2018). Digipädevuse kontekstist lähtudes peaksid õpilased II kooliastme lõpuks suutma kasutada digivahendeid muu hulgas teabe otsimiseks ning saadud teabe rakendamiseks (Digipädevus õppekavades, 2013). Õppematerjalides oleks vaja rõhutada sõnade tähenduse mõistmist sõnu visualiseerides või suunates õpilasi iseseisvalt sõnadele tähendust otsima (Cameron, 2001; Santos jt, 2016). Samuti tuleks silmas pidada sõnavara kordamise olulisust, pakkudes õpilastele nii traditsioonilisi kui tehnoloogiapõhiseid õpikeskkondi (Mahdi, 2018).

Põhikooli riikliku õppekava lisa 2 (2011) kohaselt peaks õpilane II kooliastme lõpuks oskama vestelda võõrkeeles tuttavatel teemadel. Lähtuma peaks keele kommunikatiivsuse põhimõttest ning sellest, et suulise väljendusoskuse arendamiseks on olulised nii kontrollitud ülesanded, kus on rõhk täpsusel kui ka vabamad ülesanded, kus on rõhk soravusel (Hwang & Chen, 2013; Shadiev jt, 2017). Ka rääkimisoskuse arendamiseks on oluline, et õpitav oleks tähenduslik, seostatav igapäevaeluga ning õpilased näeksid reaalsel vajadust võõrkeeles kõnelda (Huang & Chiu, 2015).

Magistritöö eesmärk ja uurimisküsimused

Põhikooli riikliku õppekava lisa 2 (2011) kohaselt on inglise kui A-võõrkeeles eesmärgiks tekitada huvi keelte õppimise vastu ning tekitada motivatsiooni keeleõppeks. Õpetajate õpetamisviisid kipuvad endiselt jääma õpikukeskseks ning ei ole laste jaoks alati motiveerivad (Tallvid, 2014). Dashdestani (2016) ning Hung jt (2015) uuringutest tuleb välja, et nutivahendite kasutamine aitab tõsta õpilaste õpimotivatsiooni ning parandada akadeemilisi tulemusi. Lisaks eelmainitule aitavad nutivahendid õppeprotsessi mitmekesistada ning nende abil on võimalik arvestada erinevate õpistiilidega (Lu, 2008; Shadiev jt 2017).

Tänapäevane õpikäsitus suunab õpilasi muu hulgas arendama ka enesejuhtimist ja koostööoskuseid. Nutivahendite eeliseks on nende mobiilsus - võimalus neid õppetööks kasutada igal pool ja igal ajal. Samuti on nende abil tehtud töid võimalik kaaslastega jagada, mistõttu toetab nutivahendite kasutamine õpikäsituse eesmärgi (Shadiev jt, 2017). Sõnavarast saab keeleõpe alguse ning sellest sõltub ka keele teiste osaoskuste omandamine. Rääkimisoskuse arendamise abil saavutab keel oma kommunikatiivsuse (Kizil & Savran,

2018). Kuna keel on eelkõige suhtlusvahend ning nutivahendid on õpilaste seas järjest enam levinud, pakkudes samal ajal erinevaid, isikupäraseid võtteid rakendamiseks, on neid hea võõrkeeles ära kasutada, et keeles eesmärgid oleksid kergemini saavutatavad.

Nutivahendid on saanud meie igapäevaosaks ning nende efektiivse kasutamise vajalikkusest räägitakse üha enam (Tomlinson, 2011). Tartu Ülikooli haridusteaduste instituudis on nutivahenditega seotud uurimusi olnud üksikuid. Näiteks on võõrkeeles sõnavaraõppeks varasemalt koostatud tahvelarvutite põhised tegevused I kooliastme suulise kursuse jaoks (Peets, 2014). Samuti on uuritud nutivahendite kasutamise tulemuslikkust omavahelises koostöös uurimuslike ülesannete lahendamisel III kooliastmes (Vana, 2019). Õppematerjale, mis toetaksid nutivahendite kasutamist tunnis, ei ole autorile teadaolevalt piisavalt. Sellest tulenevalt on käesoleva magistr töö eesmärgiks koostada tegevused nutivahendite kasutamiseks II kooliastme inglise kui võõrkeeles õppes, toetamaks õpilaste rääkimisoskuse ja sõnavara arendamist, ning tegevuste katsetamise järgselt selgitada välja õpilaste ja õpetaja hinnangud neile tegevustele.

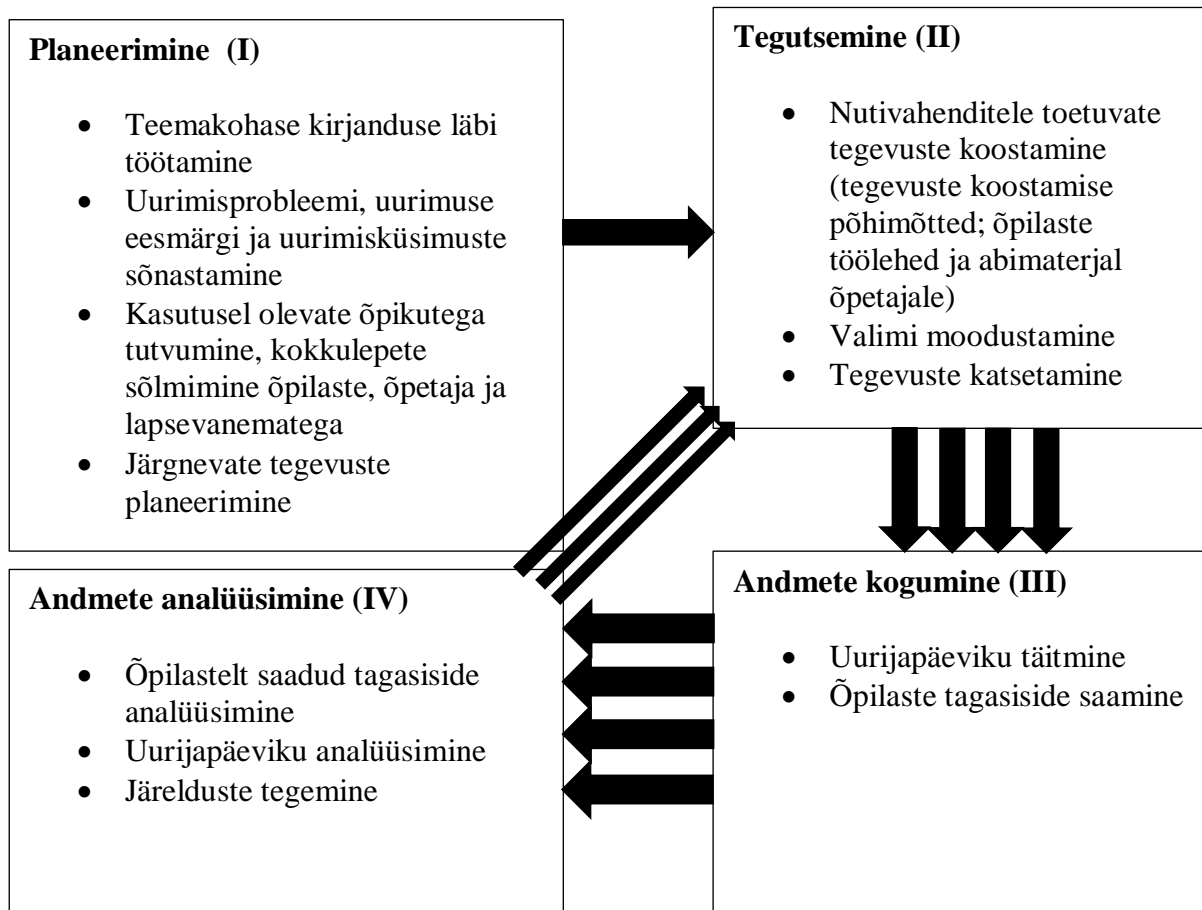
Lähtuvalt eesmärgist sõnastati tööle järgmised uurimisküsimused:

1. Millised nutivahendite abil tehtud tegevused meeldisid õpilastele kõige enam?
2. Kuidas hindavad õpilased ja õpetaja nutivahendite abil tehtud tegevuste tehnilist ja keelelist jõukohasust?
3. Kuidas hindavad õpilased ja õpetaja nutivahendite abil tehtud tegevuste teemat, kaasahaaravust, kasulikkust teemast aru saamisel ja juhiste arusaadavust?
4. Kuidas nutivahendite kasutamine toetab sõnavara ja rääkimisoskuse arendamist II kooliastme inglise keeles õppes õpilaste ja õpetaja hinnangul?

Metoodika

Magistr töö kasutati uurimismeetodina tegevusuuringut. Tegevusuuringut pidasin sobilikuks, kuna tegemist on situatsioonipõhise meetodiga, kus uurimuse läbiviijaks on praktik, kes võtab vaatluse alla enese või kolleegide tegevusviisi ning eesmärgiks on erialaste tegevuste kvaliteetivuse parandamine ja praktikasse rakendamine (Koshy, 2010; Löfström, 2011). Kuna töotan ise õpetajana, oli tegevusuuring asjakohane meetod oma uurimuse läbiviimiseks. Tegevusuuring sobib muuhulgas ka uuenduslike lähenemisviiside tugevdamiseks (Laherand, 2008). Kuna magistr töö eesmärk hõlmab endas nutivahendite toetuvate tegevuste koostamist ja katsetamist õpilaste ja õpetaja hinnangute teadasaamiseks, siis otsustasin ka seetõttu tegevusuuringu kasuks.

Tegevusuuring on oma olemuselt tsükliline protsess. Uurimuses läbi viidud esimene tsükel koosnes neljast etapist: planeerimine, tegutsemine, andmete kogumine ja analüüsimine (Koshy, 2010; Löfström, 2011). Ülejäänud tsüklite puhul (tsüklid II-IV) planeerimise etappi ei toimunud, aga läbiti tegutsemise, andmete kogumise ja analüüsimise etapid. Tegevusuuringu etapid on kokkuvõtvalt toodud välja joonisel 1. Alljärgnevalt selgitan igas etapis toimunud tegevusi lähemalt.

Joonis 1. Tegevusuuringu etapid

I Planeerimine

Planeerimise etapis töötasin läbi teemakohase kirjanduse ning sellest lähtuvalt sõnastasin uurimisprobleemi, milleks on võõrkeeleõppe õpikupõhisus ning nutivahendite kasutamist toetavate õppematerjalide nappus rääkimisoskuse ja sõnavara arendamiseks. Seejärel määratlesin uurimuse eesmärgi ning uurimisküsimused. Samuti vaatasin läbi õppekomplektid „I Love English 3” (Kurm & Soolepp, 2014) ning „I Love English 4” (Kurm & Soolepp, 2015), panin kirja teemad, mis võiksid nutivahendite kasutamist toetada

ning ka võimalikud sobivad tegevused nende kasutamiseks iga teema juures. Lisaks tutvustasin oma planeeritavaid tegevusi juhendajale ja kolleegidele (inglise keele õpetajad, haridustehnoloog) ning pidasin nendega ka nõu, missuguste teemadega võiks planeeritavaid tegevusi siduda. Seejärel planeerisime juhendajaga koostöös järgnevad uuringu tegevused. Teemakohase kirjanduse uurimine jätkus kõigis järgnevates etappides.

II Tegutsemine

Nutivahenditele toetuvate tegevuste koostamine. Tegutsemise etappi alustasin nutivahenditele toetuvate tegevuste koostamise üldiste põhimõtete peatüki (vt lk 16) kirjutamisega, misjärel koostas tsükli kaupa nutivahenditele toetuvad tegevused lähtudes töö teoreetilisest osast, põhikooli riikliku õppekva lisa 2 (2011) võõrkeelesõpetamise eesmärkidest ning õppetöös kasutusel olevate õppekomplektide teemadest. Nutivahenditele toetuvate tegevuste koostamise protsess on täpsemalt välja toodud tabelis 1.

Tabel 1. Nutivahenditele toetuvate tegevuste koostamine

Tsükli nr	Teema	Nutivahenditele toetuv tegevus	Klass ja aluseks olev õppekomplekt	Koostamise ja katsetamise aeg
1a	<i>English-speaking countries</i>	Blogiaadresside loomine	5.klass „I Love English 3”	Jaanuar 2019
1b	<i>English-speaking countries</i>	Video koostamine	5.klass „I Love English 3”	Aprill-mai 2019
2	<i>My summer</i>	Intervjuu salvestamine helifailina	6.klass „I Love English 4”	September-oktoober 2019
3	<i>Halloween/St. Martin's Day/St. Catherine's Day</i>	Google maps'i kasutamine vihjete leidmiseks, piltide tegemine	6.klass „I Love English 4”	Oktoober 2019
4	<i>Scotland</i>	Piltide otsimine, postri koostamine pilditöötlusprogrammi abil	6.klass „I Love English 4”	November 2019

Õpilastele koostas tegevuste läbi viimiseks töölehed (vt lisad 1, 3, 5 ja 7) ning õpetajale abimaterjali (vt lisad 2, 4, 6 ja 8). Töölehtedel ning abimaterjalis kasutasin ka nutivahenditele toetuvatele tegevustele eelnevaid ja järgnevaid tegevusi, et tunnid moodustaksid loogilise terviku. Eelnevate tegevuste eesmärgiks oli sõnavara meelde tuletamine ja uue sõnavara õpetamine. Järeltegevuste eesmärgiks oli kinnistada õpitud sõnavara seda erinevates harjutustes kasutades. Nutivahenditele toetuvate tegevuste valimisel

lähtusin sellest, et pakkuda võimalikult palju erinevaid nutivahendite kasutamise võimalusi (video-, heli- ja pildifailide koostamine, *Google maps*'i kasutamine jne). Käesolevas töös keskendun ainult õpilaste poolt nutivahenditega sooritatud või nendega seotud tegevustele (vt tabel 1). Esimese ja teise tsükli nutivahenditega sooritatud tegevused (video koostamine, intervjuu salvestamine helifailina) toetusid suulise väljendusoskuse kasutamisele. Kuna kolmanda ja neljanda tsükli nutivahenditega sooritatud tegevused (*Google maps*'i kasutamine vihjete leidmiseks, piltide tegemine ja pilditöötlus) aga ei hõlmanud rääkimisoskuse kasutamist, siis sellest tulenevalt võtsin nendes tsüklites vaatluse alla ka järeltegevused, kus õpilased pidid nutivahenditega sooritatud tegevuste tulemusi esitlema. Koostatud töölehed ja abimaterjali vaatas üle ja tagasisidestas juhendaja ning saadud soovitusi võtsin arvesse nende parandamisel. Ühegi tsükli eeltegevusi ma töös ei analüüsi.

Sõnavara arendamiseks oli töös informatsiooni otsimine, kuna õpilased pidid kasutama õpitud sõnavara, et koostada kava, mida videos või intervjuus kasutada, seega pidid nad õpitud sõnavara mõistma. Video-, foto- ning helimaterjalide koostamine aitas õpilastel suulist väljendusoskust arendada ning nende talletamiseks laeti kõik õpilaste poolt loodud materjalid (heli- ja videofailid) üles blogikeskkonda. See andis õpilastele võimaluse igal ajal oma loodud materjale uuesti vaadata, kuulata ning ka kaaslastelt oma töö kohta tagasisidet saada.

Valimi moodustamine, protseduur, eetikanõuetega arvestamine. Tegemist oli mugavusvalimiga, kuhu kaasati uuritavaid kättesaadavuse põhimõttest lähtuvalt (Õunapuu, 2014). Valimis olid 2019 aasta kevadel ühe Kambja valla kooli viienda klassi inglise keele rühma 13 õpilast ning 2019 aasta sügisel sama kooli kuuenda klassi 23 õpilast. Valimisse kuuluv klass suurenes, kuna 2019/2020 õppeaastal kaks keelerühma liideti. Õpilaste inglise keele õpetajaks oli minu kolleeg, uurimusega seotud inglise keele tunnid, kus katsetasin loodud tegevusi, viisin aga õpilastega ise läbi, põhiõpetaja samal ajal tunnis ei viibinud. Enne tundide läbi viimist tutvustasin planeeritavaid tegevusi õpetajale, koos panime paika sobiva ajakava tundide läbiviimiseks ning õpilastele blogiaadresside loomiseks. Koostöö oli sujuv ning jõudsimme kiiresti kokkuleppele. Õpilaste blogiaadresside loomisele eelnevalt küsisin lapsevanematelt selleks luba Stuudiumi vahendusel, pidades silmas uuritavate õiguseid ja heaolu (Eetikaveeb..., s.a.). Samuti teavitasin kõiki osapooli uurimuse eesmärkidest, etappidest, andmekogumisviisist ning privaatsuse tagamisest.

I tsükli saime õpilastega kokku kolmel korral. Esimesel korral kohtusime õpilastega jaanuaris 2019 ning selles tunnis lõi iga õpilane enda isikliku blogiaadressi blogger.com keskkonnas. Samuti määrasime koos blogi privaatsuse seaded selliselt, et sellele oleks

ligipääs vaid uuringus osalejatel. Enne tegevuste katsetamisega alustamist veendusin uurijana, et blogi privaatsuse seaded oleksid õigesti sätestatud. Blogiaadressid lõime eesmärgiga sinna edaspidi talletada nutivahendite abil valmivaid materjale ning kaasõpilaste tööde tagasisidestamiseks. Järgmisel korral saime õpilastega kokku mais 2019. Õpilased tutvusid minu poolt loodud nutivahendite kasutamist toetava töölehega ja veendusin, et kõik õpilased saavad sellest üheselt aru. Viisin läbi eeltegevused, mille abil õpilased õppisid selgeks vajamineva sõnavara, ning õpilased alustasid seejärel töölehe uurimusliku osaga. Kuna ilmneseid tehnilised probleemid blogiaadresside avamisega, saime uuritavatega kokku nädal hiljem ka kolmandal korral lisaselgitusteks. Lingid valminud videodele lisasid õpilased Stuudiumi keskkonnas loodud grupivestlusesse. Pärast videode üleslaadimist ning kaasõpilaste tagasisidestamist said õpilased Stuudiumi vahendusel tagasiside ankeedi lingi *Google docs*'is, millele nad iseseisvalt vastasid. Kasutasin ka järeltegevust, mille õpilased kokkulepitud ajal tundi kaasa võtsid.

Sama protseduuri kordasin ka järgmiste tsüklite ajal, kuid kuna blogikeskkond oli kõigile juba tuttav, saime edaspidi tegevuste katsetamiseks kokku klassiruumipõhiselt II tsüklis ühel korral, III ja IV tsüklis kahel korral. Ülejäänud suhtlus toimus Stuudiumi või blogikeskkonna vahendusel. II tsükli alguses ilmneseid mõned omavahelisest suhtlusest tingitud konfliktid, kuid need lahendasime õpilastega eraldi, tunniväliselt.

III Andmete kogumine

Andmete kogumiseks kasutasin uurijapäevikut ning õpilaste küsimustikku. Kvalitatiivse uurimisviisi ühe andmete dokumenteerimise viisina tuuakse välja uurijapäevik (Laherand, 2008). See võimaldab uurimisprotsessi jälgida ja olulist infot talletada, muu hulgas panna kirja uurimistegevused, tekkinud probleemid, uurija kogemused ja tähelepanekud. Uurijapäevik annab võimaluse oma mõtteid selgitada ja struktureerida (Löfström, 2011). Uurijapäeviku pidamist alustasin tegevusuuringu esimeses, planeerimise etapis ning selle pidamist jätkasin kogu tegevusuuringu vältel. Uurijapäevikusse märkmete tegemisel pidasin silmas uurimisküsimusi. Väljavõte uurijapäevikust on esitatud lisas 9.

Õpilaste tagasiside saamiseks koostasın struktureeritud küsimustiku, mille väidete valikul lähtusin uurimisküsimustest. Küsimustik sisaldas üheksat väidet ning kasutasin Likerti skaalat, kus õpilased pidid erinevate väidete kohta valima, kas nõustuvad selle väitega täielikult (5) või ei nõustu üldse (1). Küsimustiku koostasın *Google docs* keskkonnas, sellele pääses ligi vaid lingi kaudu ning lingi selle avamiseks saatsın õpilastele Stuudiumi kaudu.

Küsimustik oli anonüümne, õpilastel ei olnud kohustust oma nime kirja panna ega lingi avamiseks meiliaadressi kaudu sisse logida. Küsimustik täideti iseseisvalt, pärast õpilaste poolt loodud materjalide üles laadimist blogikeskkonda ning kaaslaste tööde tagasisidestamist. Küsimustik oli eestikeelne ning selle täitmiseks kulus aega umbes kümme minutit. Väljavõtte küsimustikust on esitatud lisas 10.

IV Andmete analüüsimine

Uurijapäeviku analüüsimiseks kasutasin kvalitatiivset sisuanalüüsi. Esmalt lugesin uurijapäeviku mitmekordselt läbi, otsides tähenduslikke üksusi, nii sõnu kui fraase, ning pidades silmas uurimisküsimusi. Tähenduslikud üksused ehk koodid märkisin uurijapäevikus käsitsi erinevate värvidega. Tähenduslikult sarnastest koodidest moodustasin alakategooriad, millest omakorda peakategooriad (Kalmus, Masso & Linno, 2015). Uuringu reliaabluse suurendamiseks kasutasin tegevusuuringu esimeses tsüklis kaaskodeerija abi. Kaaskodeerijaks oli töö juhendaja, kes kodeeris uurijapäeviku andmeid minust sõltumatult, erineval ajal. Seejärel võrdlesime saadud tulemusi ning erisuste korral jõudsime ühisele otsusele arutelu käigus. Tegevusuuringu ülejäänud tsüklite puhul kasutasin andmete mitmekordset ülelugemist ning korduskodeerimist.

Õpilaste tagasiside põhjal saadud andmed sisestasin analüüsimiseks Excelisse. Töös toon välja õpilaste vastustega seotud arvandmed.

Tulemused

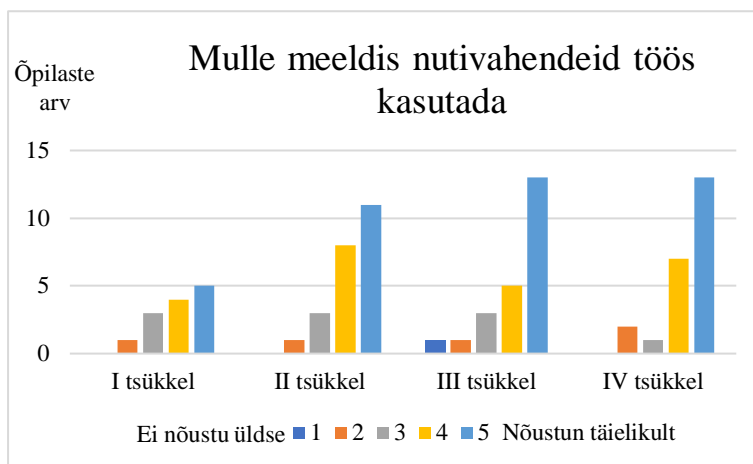
Järgnevalt esitatakse uurimuse tulemused uurimisküsimuste kaupa. Lühiduse huvides viidatakse nutivahendite abil tehtud tegevustele kui tegevustele. Õpilastele esitati väited ning andmed koguti Likerti skaala abil, kus 1=ei nõustu üldse, 5=nõustun täielikult. Alljärgnevas osas loetakse kõrgeteks ehk positiivseteks hinnanguteks hinnanguid 4 ja 5. Madalateks ehk negatiivseteks hinnanguteks loetakse hinnanguid 1 ja 2.

I tsükli puhul oli vastajate arv 13 ning ülejäänud tsüklite puhul 23. Seetõttu on omavahel võrreldavad II-IV tsüklite õpilaste hinnangud ning I tsüklit võib vaadelda pigem pilootuurimusena.

Tegevuste meeldivus õpilaste hinnangul

Õpilastelt kogutud andmete põhjal võib öelda, et üldiselt õpilastele nutivahendite abil tehtud tegevused meeldisid - kokku anti tegevuste meeldivusele positiivseid hinnanguid 66

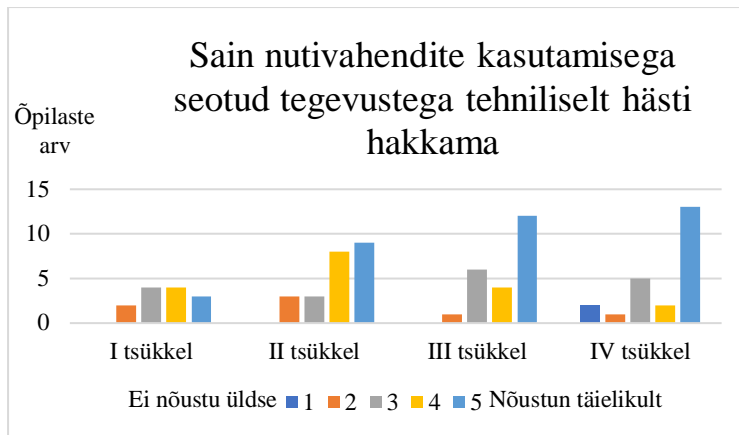
juhul 82-st (vt joonis 2). Ainult ühel korral ei nõustunud väitega üldse. Kuigi maksimumhinnanguid anti kõigile tsüklitele üsna võrdselt, meeldis õpilastele kõige enam IV tsükli tegevus, kus nad valisid endale teema ning pidid seejärel otsima selle piires informatsiooni ja pilte Šotimaa ning Eesti kohta kahte riiki võrreldes. Seejärel pidid nad kasutama PicCollage rakendust, et koostada plakat enda teema kohta ning hiljem tunnis seda esitlema. IV tsükli teema meeldivust hinnati 21 juhul positiivse hinnanguga. II tsükli teema meeldivust hinnati positiivsete hinnangutega 19-l ning III tsükli tegevusi 18 juhul. Negatiivseid hinnanguid anti kokku kuuel juhul, sh vaid ühel korral valiti hinnang „ei nõustu üldse”. I tsükli valisid positiivse hinnangu üheksa õpilast ja vaid üks õpilane hindas meeldivust negatiivselt (2 palliga).

Joonis 2. Tegevuste meeldivus õpilaste hinnangul

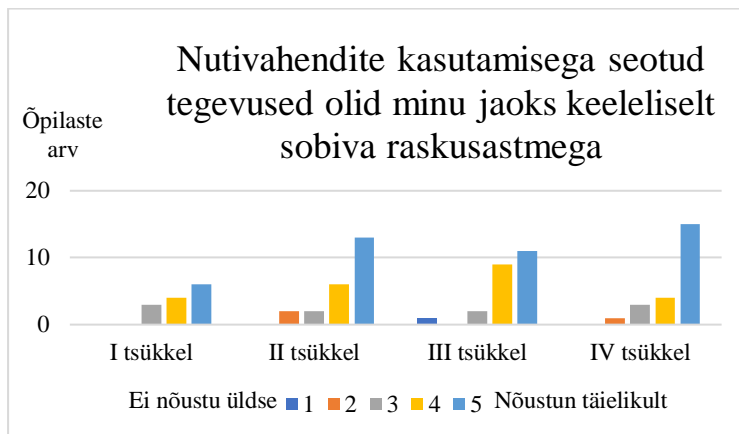
Tegevuste tehniline ja keeleline jõukohasus õpilaste ja õpetaja hinnangul

Õpilaste hinnangud. Õpilased said nutivahenditega seotud tegevustega enda hinnangul valdavalt hästi hakkama - kõikide tsüklite peale andsid õpilased tegevuste tehnilisele jõukohasusele positiivseid hinnanguid 55 juhul (vt joonis 3) 82-st. Kõige paremaks hindasid õpilased oma oskuseid IV tsükli plakati koostamisel, kus 13 õpilast hindasid seda maksimumiga (*nõustun täielikult*). Samas hindasid kaks õpilast IV tsükli oma tehnilist jõukohasust ka miinimumiga (*ei nõustu üldse*). III tsükli aardejahil, kus õpilased hindasid tehnilist jõukohasust maksimumiga 12-nel juhul, pidasid nad oma oskuseid paremaks kui II tsükli intervjuu puhul, kus maksimumhinnangu valis 9 õpilast. III tsükli jäi kõige enam õpilasi (6) oma hinnangutes kahevahele. Kui II-IV tsükli andsid õpilased kõige rohkem maksimumhinnanguid (*nõustun täielikult*), siis I tsükli hinnati tehnilist jõukohasust kõige rohkem kolme ja nelja palliga.

Joonis 3. Tegevuste tehniline jõukohasus õpilaste hinnangul

Üldiselt hindasid õpilased tegevusi keeleliselt jõukohaseks – kokku anti tegevuste keelelisele jõukohasusele positiivseid hinnanguid 68-l juhul 82-st. Keeleliselt kõige sobivama raskusastmega tegevuseks pidasid õpilased IV tsükli plakati koostamist, kus positiivseid hinnanguid anti 19-l juhul 23-st. III tsükli aardejahti, mida 20 õpilast hindasid positiivse hinnanguga, peeti veidi jõukohasemaks kui II tsükli intervjuud, millele positiivse hinnangu andsid 19 õpilast. Keeleliselt kõige raskem oli õpilaste arvates II tsükli tegevus – intervjuu –, millele anti kaks negatiivset hinnangut, sh ka ainus minimumhinnang (*ei nõustu üldse*). I tsükliks andsid keelelisele jõukohasusele positiivse hinnangu 10 õpilast.

Joonis 4. Tegevuste keeleline jõukohasus õpilaste hinnangul

Õpetaja hinnang. Uurijapäeviku põhjal ilmnas, et I tsükliks said õpilased nutivahendi abil video koostamise ning selle blogisse laadimisega vaatamata tekkinud tehnilistele raskustele hakkama, vaid kahe õpilase videod (13-st) jäid üles laadimata. Kahel õpilasel puudus isiklik nutivahend. Neil oli küll võimalus tegevuste sooritamiseks kaaslastega

koostööd teha või kasutada koolis saadaolevaid tahvelarvuteid, kuid ilmselt oli nende motivatsioon tegevust teha väiksem, võrreldes nende õpilastega, kes kasutasid isiklikku nutivahendit. Samuti tekitas probleeme blogilinkide avanemine ning uute lugejate lisamine, mistõttu tuli see protsess mõnel õpilasel mitmekordselt läbi teha. Valminud videodest selgus, et õpilastele oli video koostamise tegevus keeleliselt jõukohane, kuna õpilased said sellega hakkama ning kasutasid oskuslikult õpitud sõnavata.

II tsükli tegevus – intervjuu salvestamine helifailina - oli õpilastele tehniliselt jõukohasem. Kuna blogikeskkond ja selle kasutamine olid õpilastele juba tuttavad, siis nendega seotud probleeme ei ilmnenu. Peamisteks murekohtadeks on selle klassi puhul õpi- ja käitumisraskustega õpilased, kes igapäevaselt klassi omavahelisi suhteid ning motivatsiooni negatiivselt mõjutavad. Sellest tulenevalt sai peamiseks takistuseks ka piiratud aeg õppematerjali katsetamiseks. Nimetatud klassiga oleks kindlasti olnud vaja rohkem kontaktunde, et luua usalduslik ja turvaline keskkond. Siiski, kuigi sügisel oli grupp suurem kui kevadel, esitasid sel korral oma töö kõik õpilased. Õpilased said tegevustega väga hästi hakkama nii keeleliselt kui tehniliselt, luues kvaliteetseid helifaile ning väljendades oma töös ka loomingulisust, leides välja pakutud helisalvestamisvõimalustele enda jaoks sobivaid alternatiive ning tuues välja enda jaoks põnevaid fakte. Helisalvestustes esines mõningaid grammatika- ja hääldusvigu, kuid õpitud sõnavara kasutasid õpilased korrektselt.

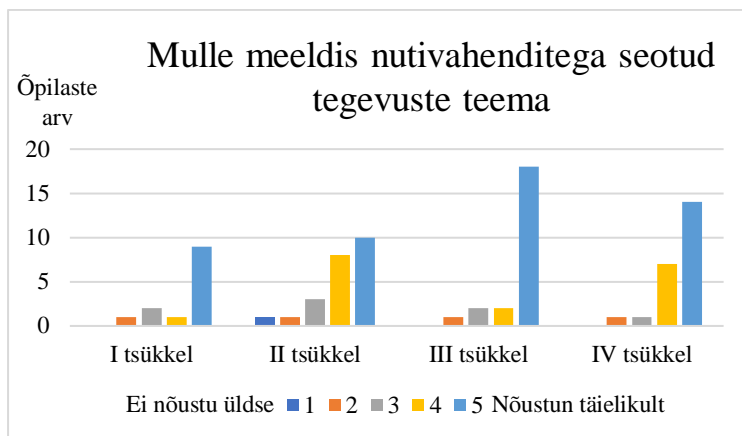
III tsükli tegevus – aardejaht, mis toetus *Google maps* kasutamisele –, oli samuti enamuse õpilastele nii keeleliselt kui tehniliselt jõukohane. Õpilased said väga hästi aru õpitud sõnavarast ning oskasid seda oskuslikult suulises esitluses kasutada. Samuti said kõik õpilased väga hästi hakkama vihjete otsimisega, navigatsioonisüsteemi kasutamisega ning piltide blogisse laadimisega. Raskuseid valmistasid endiselt omavahelised suhted ning sellest tingitud madal enesekindlus keele kasutamisel. Lisaks esines mõne tahvelarvuti puhul tehnilisi probleeme koolimajaväliselt internetiühenduse ja navigeerimissüsteemiga. Õpilased said tegevustega hoolimata tehnilistest viperustest ja vihmasest ilmast siiski väga hästi hakkama ning esitluste puhul oli märgata taaskord õpilaste keelelist arengut.

IV tsükli tegevus – plakati koostamine *PicCollage* rakendusega - sujus eelnevate tegevustega võrreldes kõige paremini. Õpilased said plakati koostamisega tehniliselt ja keeleliselt väga hästi hakkama, kuigi esialgu valmistas õige rakenduse leidmine ja valimine raskuseid, kuna samanimelisi pilditöötlusrakendusi on palju. Kõik plakatid olid blogisse üles laetud ning nõuetekohased, ka pildid olid turvalisuse nõudeid silmas pidades korrektselt alla

laetud. Kuna pilditöötlusrakenduste ja blogiaadresside kasutamine olid õpilastele juba varasemast tuttavad, siis rohkem tehnilisi ega keelelisi raskuseid ei esinenud.

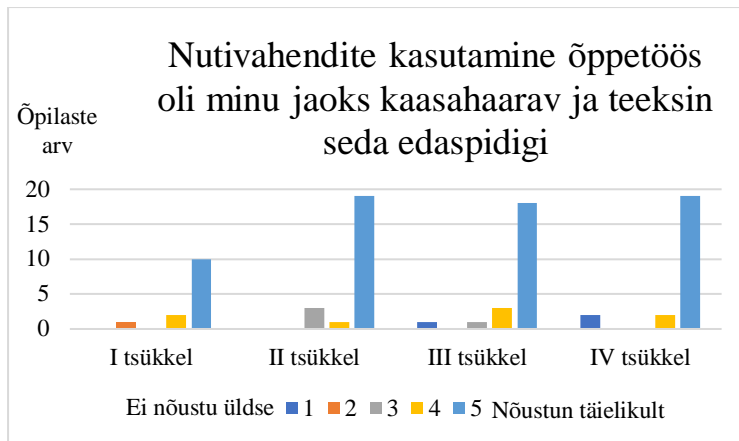
Tegevuste teema meeldivus, kaasahaaravus, kasulikkus teema mõistmisel ja juhiste arusaadavus õpilaste ja õpetaja hinnangul

Õpilaste hinnangud. Tegevuste teemad valdavalt õpilastele meeldisid – kokku anti teema meeldivusele positiivne hinnang 69-l juhul (vt joonis 5). Kõige enam meeldis õpilastele III tsükli teema „Halloween/St. Martin’s Day/St. Catherine’s Day”, kus maksimumhinnangu (*nõustun täielikult*) teema meeldivusele valisid 18 õpilast. IV tsükli teema „Scotland”, kus maksimumhinnangu valisid 14 õpilast, meeldis õpilastele rohkem kui II tsükli teema „My summer”, kus maksimumhinnang anti kümnel juhul. II tsükli teemale andis üks õpilane ainsana ka miinimumhinnangu (*ei nõustu üldse*). Kõikide tsüklite puhul hindas üks õpilane teema meeldivust kahe palliga (*pigem ei nõustu*).

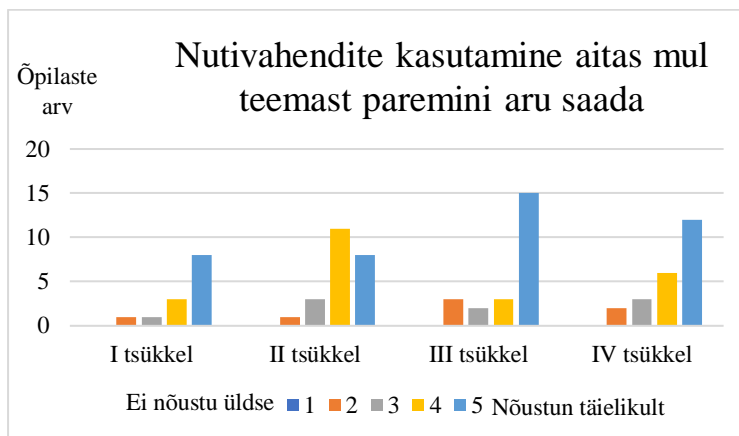
Joonis 5. Tegevuste teema meeldivus õpilaste hinnangul

Üldiselt hindasid õpilased nutivahendite kasutamist õppetöös kaasahaaravaks – kokku anti positiivne hinnang kaasahaaravusele 74-l juhul, sh maksimumiga hinnati 66-l juhul. Kõigi tsüklite peale kokku anti nutivahendite toetuvate tegevuste kaasahaaravusele madal hinnang ainult neljal juhul. Õpilaste hinnang tegevuste kaasahaaravusele on välja toodud joonisel 6.

Joonis 6. Tegevuste kaasahaaravus õpilaste hinnangul

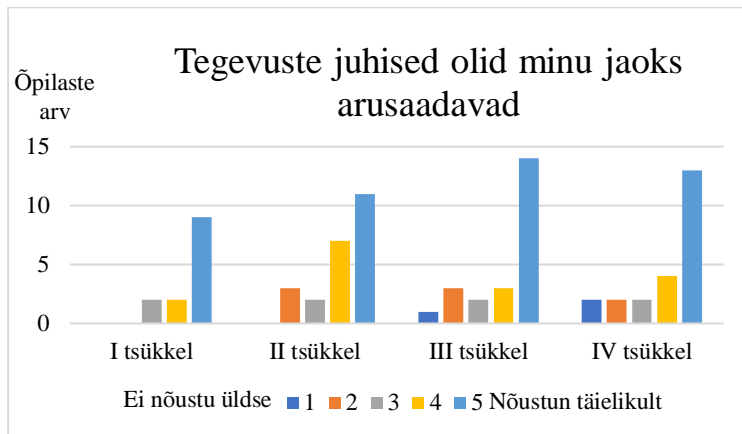
Nutivahendite kasulikkust teemast aru saamisel hindasid õpilased veidi madalamalt, st rohkem oli neid õpilasi, kes kasutasid hinnangut 4 (*pigem nõustun*) (vt joonis 7). Kõige kasulikumaks teema mõistmisel pidasid õpilased nutivahendeid III tsükli teema „Halloween/St. Martin’s Day/St. Catherine’s Day” puhul, kus kõige rohkem õpilasi (15 õpilast) valisid maksimumhinnangu 5 (*nõustun täielikult*). Teistest eristus II tsükel, mille teemaks oli „My summer”, kus kõige enam (11 juhul) hinnati nutivahendite kasulikkust 4-ga (*pigem nõustun*) ja veidi vähem (kaheksal juhul) 5-ga (*nõustun täielikult*).

Joonis 7. Nutivahendite kasulikkus teemast aru saamisel õpilaste hinnangul

Õpilased hindasid tegevuste juhiseid valdavalt arusaadavaks – kokku anti positiivne hinnang juhiste arusaadavusele 63-l juhul (vt joonis 8). III tsükli aardejahi juhiseid, kus maksimumhinnang (*nõustun täielikult*) anti 14-l juhul, hindasid õpilased natuke arusaadavamaks kui IV tsükli plakati koostamise juhiseid, kus maksimumhinnang valiti 13-l

korral. Kõige vähem olid õpilaste jaoks arusaadavad II tsükli intervjuu juhised, kus maksimumhinnang valiti 11-1 juhul ning kolmel juhul leiti, et juhised pigem ei olnud arusaadavad. I tsükliks ainsana negatiivseid hinnanguid ei antud.

Joonis 8. Tegevuste juhiste arusaadavus õpilaste hinnangul

Õpetaja hinnang. Alljärgnev info pärineb uurijapäeviku analüüsist. I tsükliks said õpilased juhistest hästi aru ning oskasid neid emakeeles ka oma sõnadega ümber seletada. Samas valmistas kohati raskusi õpetaja ja tegevuste juhiste konkreetsus. Õpilaste poolt valminud tööde põhjal selgus, et video kestust ning seostamist Eestiga oleks pidanud tööjuhendis rohkem esile tõstma. Samuti oleks pidanud muutma konkreetsemaks kaaslaste tagasisidestamise juhiseid.

II tsükli puhul oleksin pidanud veenduma, et kõik õpilased on ülesannete juhistest ühtmoodi aru saanud. Õpilaste tööleht tundus esmapilgul õpilaste jaoks mahukas ning kuna kõnealusel klassis on mitmeid õpiraskustega õpilasi, siis ei olnud nad motiveeritud juhendit jälgima ning väljendasid vastumeelsust õppematerjali katsetamisel, tuues põhjenduseks käitumiskesksete õpilastest tingitud negatiivse kogemuse eelnevast tsüklist. Aktiivsemad ja võimekamad õpilased said juhendi abil aga tegevustega iseseisvalt väga hästi hakkama peale klassis juhendi üle vaatamist ning pärast mõningat motiveerimist said sellega hakkama ka ülejäänud õpilased. Seega võib öelda, et juhised olid arusaadavad, kui õpilased olid motiveeritud neid järgima.

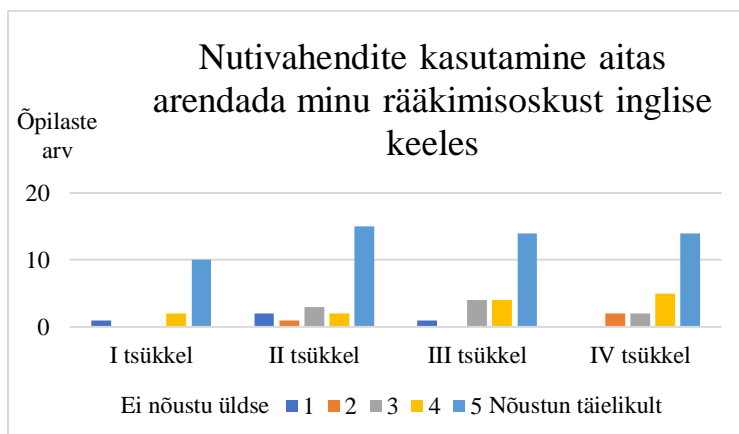
Kuna III tsükli alguseks said blogiaadresside kasutamisega hakkama kõik õpilased, oli mul varasemast rohkem aega keskenduda juhistest aru saamise kontrollimisele. Kuigi tundus, et juhistest aru saamine sel korral õpilaste jaoks enamasti probleeme ei valmistanud, ilmnis blogidest siiski, et vaid pooled õpilastest tagasisidestasid kaaslaste postitusi vastavalt

juhendile. Muudel juhtudel said õpilased juhiste järgimisega väga hästi hakkama ning hoolimata vihmasest ilmast, avaldasid soovi osaleda pigem õppematerjali katsetamises kui klassiruumipõhises tunnis.

IV tsükli juhendite järgimisega suuri probleeme ei esinenud. Ka sel korral oli meil rohkem aega juhendiga enne iseseisva töö alustamist tutvuda. Kõige enam valmistas raskuseid õige pilditöötlusrakenduse leidmine ja alla laadimine, kuna neid on palju sarnaseid. Samuti vältisid õpilased ka selles tsükli üksteise tööde tagasisidestamist. Samas oli kokkulepitud tähtajaks üles laetud kõigi õpilaste poolt nõuetekohased plakatid, seega võib öelda, et õpilased said juhistest väga hästi aru. Selles tsükli said õpilased valida endale kõige enam meeldiva teema ning otsida infot sellega seoses. Teemade valik esimeses kontakttunnis probleeme ei valmistanud ning tundus, et õpilased olid motiveeritud enda teema kohta informatsiooni otsima, mida plakatil kasutada.

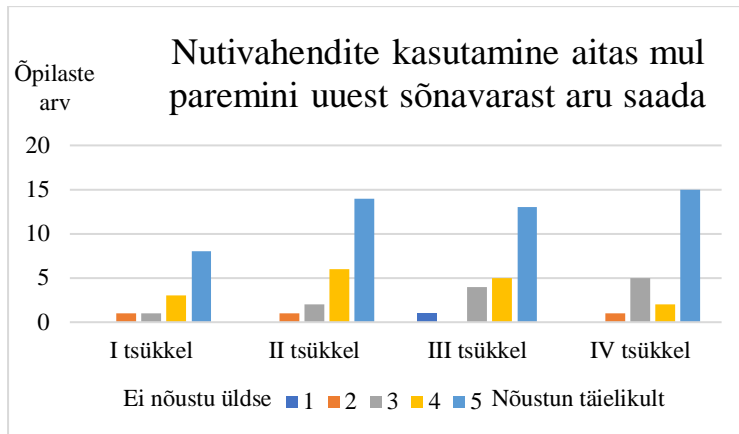
Tegevuste abil sõnavara ja rääkimisoskuse arendamine tegevustes õpilaste ja õpetaja hinnangul

Õpilaste hinnangud. Enamus õpilastest leidis, et nutivahendite kasutamine aitas arendada nii nende rääkimisoskust kui uuest sõnavarast aru saamist inglise keeles – kokku anti positiivne hinnang mõlemal juhul 66-l korral (vt jooniseid 9 ja 10). Õpilased pidasid nutivahendeid rääkimisoskuse arendamisel üsna võrdselt kasulikuks kõigis tsüklites, kuid II tsükli intervjuu puhul, kus õpilased valisid maksimumhinnangu (*nõustun täielikult*) 15-l juhul, pidasid õpilased nutivahendeid veidi kasulikumaks kui III tsükli aardejahil ja IV tsükli plakati koostamisel, kus õpilased valisid maksimumhinnangu 14-l juhul.

Joonis 9. Tegevuste abil rääkimisoskuse arendamine õpilaste hinnangul

Uuest sõnavarast aru saamisel pidasid õpilased nutivahendeid kõige kasulikumaks IV tsükli plakati koostamisel, kus maksimumhinnang (*nõustun täielikult*) valiti 15-l juhul. Kõige vähem kasulikuks pidasid õpilased nutivahendeid III tsükli aardejahil, kus maksimumhinnang valiti 13-l juhul. III tsükli valiti ühel korral ainsana ka miinimumhinnang (*ei nõustu üldse*).

Joonis 10. Tegevuste abil sõnavara arendamine õpilaste hinnangul

Õpetaja hinnang. Uurijapäeviku analüüsist selgus, et I tsükli alguses said õpilased aru tegevuste juhisest, kuid soovisid juhiseid ümber seletada pigem emakeeles. Õpilaste töölehel olev sõnavara ei valmistanud õpilastele raskuseid ning nad teadsid hästi uute sõnade tähendusi. Valminud videoid oli põnev jälgida ning õpilased tõid välja just enda jaoks põnevaid fakte valitud riikide kohta. Õpilased oskasid kasutada õpitud sõnavara küll suulises kõnes, kuid esines ka üsna palju hääldusvigu.

II tsükli alguses selgus, et õpilased, kes töölehel olevatesse tegevustesse süvenesid ning olid motiveeritud neid katsetama, said neist väga hästi aru ning said nendega ka nii keeleliselt kui sõnavaraliselt hakkama. Võrreldes eelmise tsükliga oli helisalvestustes rohkem märgata õpilaste õpitud sõnavara oskuslikku kasutamist ning suulise väljendusoskuse ja esinemisjulguse paranemist ning intervjuu oli varasemaga võrreldes rohkem läbi mõeldud. Tööjuhendis olevad elemendid olid sel korral ka helisalvestuses kenasti olemas. Kuna viisin I tsükli läbi kevadel ning ülejäänud tsüklid uuel õppeaastal, tekkis olukord, kus alates II tsüklist klassi keelerühmad liideti. Seega oli mul võimalus võrrelda nende õpilaste töid, kes kevadel keeleõppes nutivahendite kasutamisega alustasid, nende õpilaste töödega, kes kasutasid keeleõppes sel viisil nutivahendeid esmakordselt. Õppematerjali katsetamise käigus selgus, et õpilased, kes varasemalt ei olnud nutivahendite kasutamisega kokku puutunud, olid

keele suulisel kasutamisel tagasihoidlikumad. Kuna õpilastel oli võimalus sel korral intervjuud mitmekordselt teha ning laadida üles vaid kõige parem versioon, oli hääldus keeleliselt korrektne ja selge. Kolme õpilase puhul oli kuulda, et õpilased ei võtnud tegevust tõsiselt ning tegid „nalja”. Üldiselt oli märgata aga nii sõnavara kui suulise väljendusoskuse arengut positiivses suunas.

III tsükliks hindasin suulist väljendusoskust järelharjutuse põhjal, milleks oli leitud vihjete esitlemine kaaslastele tehtud piltide abil. Kuna esitus toimus klassis ja tagasiside oli vahetum, tundusid õpilased julgemad. Esitluste põhjal võis öelda, et kuigi esines mõningaid hääldusvigu, valdasid õpilased keelt varasemast paremini, oskasid rääkida erinevatest tähtpäevadest ning neid omavahel seostada ja võrrelda. Õpilased said väga hästi aru õpitud sõnavarast ning oskasid seda suuliselt kasutada.

Ka IV tsükliks hindasin suulist väljendusoskust järelharjutuste põhjal, milleks oli oma plakati esitlemine kaaslastele ning oma teema tutvustamine. Sel korral olid õpilased veelgi julgemad ning oskasid õpitud sõnavara esitlusel oskuslikult kasutada, seega võib öelda, et õpilased olid sõnavarast aru saanud. Õpilased olid julgemad ja enesekindlamad kui varasemalt ning hääldus- ja grammatikavigu esines varasemast vähem.

Arutelu

Käesoleva magistritöö eesmärgiks oli koostada tegevused nutivahendite kasutamiseks II kooliastme inglise kui võõrkeeleeõppes, toetamaks õpilaste rääkimisoskust ja sõnavara arendamist, ning tegevuste katsetamise järgselt selgitada välja õpilaste ja õpetaja hinnangud neile tegevustele. Alljärgnevas peatükis arutletakse saadud tulemuste üle ning välja on toodud ka töö piirangud ning praktiline väärtus.

Magistritöös püstitati neli uurimisküsimust. Õppematerjali koostamisel peeti silmas tegevuste mitmekesisust ning õpilastele sooviti pakkuda võimalikult palju erinevaid nutivahendite abil tehtavaid tegevusi. Seetõttu sooviti esimese uurimisküsimuse abil teada, millised nutivahendite abil tehtud tegevused meeldisid õpilastele kõige enam. Tulemustest selgus, et õpilastele meeldisid üsna võrdsest kõik nutivahendite abil tehtud tegevused: video koostamine, intervjuu salvestamine, aardejaht *Google maps*’i abil ja plakati koostamine pilditöötlusprogrammiga. Teistest veidi enam meeldis õpilastele pilditöötlusprogrammi abil plakati koostamine. Mifsud ja Mørch’i (2010) kohaselt on õpilaste jaoks motiveerivam kasutada programme, mida õpilased on varem kasutanud. Kuna õpilased olid pilditöötlusprogrammiga juba varasemast tuttavad, võis selle kasutamine nende jaoks olla

meeldivam ja lihtsam. Veel üheks põhjuseks, miks nutivahendite abil tehtavad tegevused olid õpilaste jaoks meeldivad, võis olla nutivahendite kompaktsus ehk nende käepärane vorm. Kuna nutivahendeid on võimalik kasutada igal pool ja igal ajal, aitas see õpilastel seostada õpitavat igapäevaeluga ning luua seeläbi seoseid sõnade ja nende tähenduse vahel ning seeläbi uut sõnavara ka võõrkeeles rääkides kasutada (Lu, 2008; Shadiev jt, 2017; Wong & Looi, 2010). Samuti võis üheks meeldivuse põhjuseks olla asjaolu, et varasemalt ei olnud õpilased nutivahendeid sedalaadi tegevustes õppetöös rakendanud, mistõttu pakkus see õpilastele vaheldust.

Magistritöö teiseks uurimisküsimuseks oli, kuidas hindavad õpilased ja õpetaja nutivahendite abil tehtud tegevuste tehnilist ja keelelist jõukohasust. Tulemuste põhjal võib öelda, et õpilased hindasid tegevusi nii keeleliselt kui tehniliselt üldjoontes jõukohaseks kõikide tsüklite puhul. Hwang ja Chen (2013) on oma uurimuses maininud, et õpilased eelistavad tegevusi, mis on neile varasemast tuttavad. Ka käesolevas uurimuses hindasid õpilased nii keeleliselt kui tehniliselt jõukohasemaks IV tsükli tegevust – plakati koostamist pilditöötlusprogrammi abil. Minu kui õpetaja hinnangul valmistas kõige enam tehnilisi raskuseid I tsükli tegevus – video koostamine –, kus kahe õpilase videod (13st) jäid blogisse üles laadimata ning raskuseid valmistas ka blogilinkide avanemine ja uute lugejate lisamine. Kuna õpilased alles harjusid blogiaadresside ja nutivahendite kasutamisega, oli valitud teema õpilastele I tsüklis raske. Edaspidi tuleks silmas pidada, et nutivahendite kasutamise algetapil, kui õpilased alles harjuvad nutivahendite kasutamisega, tuleks tegevused valida võimalikult lihtsad ja jõukohased. Nutivahendite kasutamise puhul, eriti kui need ei ole isiklikud, tuleb alati arvestada ka tekkida võivate tehniliste probleemidega, mida ei ole võimalik alati ette näha või isegi vältida (Burston, 2014; Bower & Sturman, 2015). Ka III tsükli tegevuses – aardejahil –, esines tehnilisi viperusi ning vanemate kooli tahvelarvutitega tekkisid internetiühenduse probleemid väljaspool koolimaja. Olukorda oleks saanud vältida, kui oleksin uurijana internetiühenduse eelnevalt ise üle kontrollinud. Dashdestani (2016) on nutivahendite kasutamise ühe puudusena toonud välja, et õpilased, et pruugi selleks veel valmis olla. I tsüklis oli nutivahendite kasutamine õppetöös õpilaste jaoks veel võõras ja harjumatu, mistõttu võisid tekkinud raskused olla tingitud uudest lähenemisest õppetööle. Klassiruumivälise õppe puhul võib esineda mitmeid segajaid nt. väline müra, vaikse koha puudumine, nutivahendite muud kasutamisevõimalused mh mängud (Bower & Sturman, 2015; Dashdestani, 2016; Tallvid, 2014). Segavad faktorid nt. vaikse koha puudumine, muud paralleelsed tegevused jms võisid olla ka määravaks põhjuseks, miks I tsüklis kõik videod blogidesse ei jõudnud. Õpilased võivad olla harjunud kasutama nutivahendeid pigem

mänguasja kui õppevahendina (Mifsud & Mørch, 2010; Wong & Looi, 2010) ning seda oli märgata ka esimestes tsüklite tegevuste puhul, mistõttu ei võtnud osad õpilased õppetööd nutivahendi abil esialgu kuigi tõsiselt.

Magistritöö kolmandaks uurimisküsimuseks oli, kuidas hindavad õpilased ja õpetaja nutivahendite abil tehtud tegevuste teemat, kaasahaaravust, kasulikkust teemast aru saamisel ja juhiste arusaadavust. Tulemustest selgus, et kuigi kõik teemad said valdavalt positiivseid hinnanguid, meeldis õpilastele kõige enam III tsükli teema „Halloween” ning sama teema puhul nägid õpilased ka kõige rohkem kasu teemast arusaamisel. Õpilased hindasid nutivahendite abil tehtud tegevusi kõikide tsüklite puhul kaasahaaravaks. Keele omandamiseks on oluline, et õpitu oleks tähenduslik ehk et õpilane saaks sellest aru (Blake, 2013; Cameron, 2001). Samuti on oluline lõimida keelt ja reaalseid objekte, et anda keelele tähenduslikkus (Santos jt, 2016; Shadiev jt, 2017). Kuna teema „Halloween” õpetamise lõimisin reaalseid esemeid (kõrvits, kasukas jms), võis see aidata õpilastel teemast paremini aru saada ning seeläbi olla nende jaoks ka kaasahaarav.

Õpilaste hinnangul olid tegevuste juhised enamasti arusaadavad, kõige enam taaskord III tsükli teema „Halloween” puhul. Õppematerjali koostamisel on väga oluline juhiste konkreetsus (Tomlinson, 2011). Minu hinnangul valmistas I ja II tsükli raskuseid just juhiste ebapiisav konkreetsus ning ma oleksin pidanud veenduma, et õpilased on juhistest ühtmoodi aru saanud. Uurijapäeviku kohaselt olid juhistest aru saanud õpilased motiveeritud koheselt tegevustega alustama, kuid need, kellele juhised raskuseid valmistasid, ei olnud motiveeritud üldse tegevusi kaasa tegema. Alles siis, kui blogiaadresside ja nutivahendite kasutamine olid juba tuttavad, jäi meil üle piisavalt aega juhistega tutvumiseks ning õpilaste motivatsioon tegevusi sooritada oli ühtlasem. Õpetajana oleksin pidanud esimeste tsüklite puhul varuma rohkem lisaaega juhistega tutvumiseks ning selgitusteks, et uut informatsiooni ei oleks korraga liiga palju ning kõik saaksid juhistest ühtselt aru.

Nutivahendite kasutamise suurimate eelistena on välja toodud võimalust oma tööd kaaslastega jagada ning saada tagasisidet nii kaasõpilastelt kui õpetajalt, mis peaks julgustama õpilasi keelt ka iseseisvalt edaspidi õppima ning tegema koostööd (Shadiev jt, 2017; Wong & Looi, 2010). Samas negatiivne tagasiside võib mõjuda keelelisele arengule pärssivalt, kuna tekib pettumus ning see mõjutab oluliselt ka hoiakut keele suhtes (Hung jt, 2015). Tulemustest selgus, et kõikide tsüklite puhul vältisid õpilased kaasõpilaste tagasisidestamist, kuigi see oli tegevuste juhistes välja toodud ning ma olin seda ka tundides rõhutanud. Internetis levitatava materjaliga on alati oht, et materjalid võivad sattuda kuritegelikesse kättesse (Bower & Sturman, 2015). Ka käesolevas uurimustöös esines klassis

omavahelisi konflikte, millest ma ei olnud tegevuste katsetamisega alustades teadlik. II tsükli alguses ilmnis, et uuritavas klassis esines pahatahtlikke õpilasi, kes kasutasid kaasõpilaste I tsükli loodud materjale kurjasti, näidates neid kolmandatele isikutele, mis oli ka põhjuseks, miks õpilased käesolevas uurimustöös läbivalt vältisid üksteise tagasisidestamist, vaatamata mu korduvatele vestlustele ning julgustamisele. Nutivahendite kasutamisega alustades peaks õpetaja oma õpetatavat klassi või rühma hästi tundma, et sedalaadi olukorda vältida ja probleemide ilmnemisel kiiresti reageerima.

Magistritöö neljandaks uurimisküsimuseks oli, mil määral nutivahendite kasutamine toetab sõnavara ja rääkimisoskuse arendamist II kooliastme inglise keele õppes õpilaste ja õpetaja hinnangul. Õpilastelt kogutud tulemuste põhjal võib öelda, et nutivahendite kasutamine aitas arendada nende rääkimisoskust ning uuest sõnavarast aru saamist. Ka ma ise märkasin rääkimisoskuse ja teemakohase sõnavara kasutamise paranemist nelja tsükli vältel. Kui I tsükli esines veel üsna palju hääldusvigu, siis IV tsükli esines neid varasemast vähem. Samuti muutus rääkimine soravamaks ning esines järjest vähem grammatilisi vigu. Enda loodud materjalide salvestamise üheks eeliseks ongi võimalus jälgida ja analüüsida oma arengut. Kuna nutivahendeid saab kasutada individuaalselt, siis on eksimine ja enda parandamine lubatud ning õpilased on julgemad hiljem keelt ka spontaanselt kasutama (Bower & Sturman, 2015; Hwang & Chen, 2013). Ka uurimuses oli märgata õpilaste pidevat enesekindluse kasvu rääkimisoskuses ja sõnavara kasutamises järjestikustes tsüklites.

Töö piirangud ja praktiline väärtus

Käesoleval magistritööl esines ka mõningaid piiranguid. Ühe sellisena võib välja tuua selle, et nutivahendite õppetöös kasutamise algfaasis peaks õpetaja eelnevalt oma klassi või õpetatavat rühma hästi tundma. Seetõttu oleks uurimust olnud lihtsam läbi viia, kui ma oleksin olnud õpilaste põhiõpetaja ning puutunud nendega igapäevaselt õppetöös kokku. Kuna kõik õpilased on erinevad, siis on sel moel võimalik valida õppetöös kasutamiseks tegevused, mis on õpilaste jaoks jõukohased, meeldivad ning seeläbi ka kasulikud. Samuti aitab õpilaste tundmine ette näha ning ennetada klassi keskkonnast ja klassi omavahelistest suhetest tingitud probleeme. Käesoleva töö üheks piiranguks sai ka ajaline faktor. Järgneva uurimusi planeerides tuleks muu hulgas varuda rohkem aega kontakttundideks, et õpilaste ning tegevuste juhustega rohkem tutvuda ning harjuda nutivahendite kasutamisega õppetöös järk-järgult.

Samuti oli antud töös kasutatud valim väike. Käesolevas uurimuses osales vaid 23 Kambja valla kooli õpilast, mis antud töö iseloomu arvestades oli sobilik, kuid üldistuste tegemiseks peaks uuringus osalejate arv olema suurem.

Magistritöö tulemustest võib järeldada, et nutivahendite rakendamine õppetöösse oli õpilaste jaoks nii tehniliselt kui keeleliselt üldiselt jõukohane ning aitas uurimuses osalenud õpilastel arendada rääkimisoskust ning õppida uut sõnavara. Samuti oli nutivahendite kasutamine õpilaste jaoks meeldiv ja kaasahaarav. Tänapäeva pidevalt arenevas ühiskonnas on oluline pakkuda õpilastele mitmekesiseid õppimisviise. Kuna enamus õpilastest kasutab nutivahendeid igapäevaselt, on oluline õpetada nutivahendite eesmärgipärast kasutamist ka õppetöö raames õpetaja juhendamisel ja toetusel. Sel moel toimub õppimine iseeneslikult. Lisaks eelmainitule on õpitav õpilastele nutiekraanide kaudu vastuvõetavam ning annab õpilastele vastutuse erinevate materjalide loomisel, mis tõstab ka õpilaste õpimotivatsiooni.

Tänu sõnad

Esmalt soovin tänada kõiki uurimuses osalenud õpilasi, kes olid nõus uurimuses aktiivselt osalema. Samuti tänan enda kolleege ning kooli juhtkonda, kes olid valmis mind igal sammul abistama. Suur aitäh ka minu juhendajale Kristel Ruutmetsale, kes mind pidevalt suunas, julgustas ning andis tööle asjakohaseid kommentaare. Suur tänu ka minu perekonnale, elukaaslasele ning lähedastele, kes olid kannatlikud, toetavad ja raskemal perioodil motiveerivad.

Autorsuse kinnitus

Kinnitan, et olen koostanud ise käesoleva lõputöö ning toonud korrektselt välja teiste autorite ja toetajate panuse. Töö on koostatud lähtudes Tartu Ülikooli haridusteaduste instituudi lõputöö nõuetest ning on kooskõlas heade akadeemiliste tavadega.

Allkiri /allkirjastatud digitaalselt/

Kuupäev 7.01.2020

Kasutatud kirjandus

- Blake, R. (2013). *Brave New Digital Classroom: Technology and Foreign Language Learning. Second Edition*. Washington D.C.: Georgetown University Press.
- Bower, M., & Sturman, D. (2015). What are the educational affordances of wearable technologies. *Computers & Education*, 88, 343-353.
- Burston, J. (2014). The Reality of MALL: Still on the Fringes. *CALICO*, 31(1), 103-125.
- Byram, M., & Hu, A. (2017). *Routledge Encyclopedia of Language Teaching and Learning*. London & New York: Routledge.
- Cameron, L. (2001). *Teaching Languages to Young Learners*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Campbell, A.P. (2003). Weblogs for Use with ESL Classes. *The Internet TESL Journal*, 4(2). Külastatud aadressil <https://bit.ly/2GNA3wS>
- Cavus, N., & Ibrahim, D. (2009). m-Learning: An experiment in using SMS to support learning new English language words. *British Journal of Educational Technology*, 40(1), 78-91.
- Chen, C-M., & Chung, C-J. (2008). Personalized mobile English vocabulary learning system based on item response theory and learning memory cycle. *Computers & Education*, 51(2), 624-645.
- Clark, W., & Luckin, R. (2013). *iPads in the Classroom*. London: University of London. Külastatud aadressil <https://bit.ly/1LVd0yJ>
- Dashdestani, R. (2016). Moving bravely towards mobile learning: Iranian students' use of mobile devices for learning English as a foreign language. *Computer Assisted Language Learning*, 29(4), 815-832.
- Digipädevus õppekavades. (2013). Külastatud aadressil <https://bit.ly/2UJEOyT>
- Eetikaveeb (s.a.). *Teadustöö eetika*. Külastatud aadressil <https://bit.ly/2QgsDu5>
- European Schoolnet. (2017). *Bring your own device for schools*. Külastatud aadressil <https://bit.ly/2MNRW9t>
- Garcia, S., & Fombona, J. (2015). Approach to the phenomenon of m-learning in English teaching. *Digital Education*, 28, 19-36.
- Golonka, E. M., Bowles, A. R., Frank, V. M., Richardson, D. L., & Freynik, S. (2012). Technologies for foreign language learning: a review of technology types and their effectiveness. *Computer Assisted Language Learning*, 27(1), 70-105.

- Hwang, W-Y., & Chen, H. S. L. (2013). Users' familiar situational contexts facilitate the practice of EFL in elementary schools with mobile devices. *Computer Assisted Language Learning*, 26(3), 101-125.
- Huang, Y-M., & Chiu, P-S. (2015). The effectiveness of a meaningful learning-based evaluation model for context-aware mobile learning. *British Journal of Educational Technology*, 46(2), 437-447.
- Huang, Y-M., & Huang, Y-M. (2015). A scaffolding strategy to develop handheld sensor-based vocabulary games for improving students' learning motivation and performance. *Education Tech Research Dev*, 63, 691-708.
- Hung, H-C., Young, S., S-C., & Lin, C-P. (2015). No student left behind: a collaborative and competitive game-based learning environment to reduce the achievement gap of EFL students in Taiwan. *Technology, Pedagogy and Education*, 24(1), 35-49.
- Joseph, S., Binsted, K., & Suthers, D. (2005). *PhotoStudy: vocabulary learning and collaboration on fixed & mobile devices*. IEE International Workshop on Wireless and Mobile Technologies in Education. Department of Information and Computer Science. University of Hawai'i.
- Kalmus, V., Masso, A., & Linno, M. (2015). *Kvalitatiivne sisuanalüüs*. K. Rootalu, V. Kalmus, A. Masso ja T. Vihalemm (Toim), Sotsiaalse analüüsi meetodite ja metodoloogia õpibaas. Külastatud aadressil <https://bit.ly/39wQHAL>
- Kizil, A. S., & Zavrán, Z. (2018). Assessing self-regulated learning: The case of vocabulary learning through information and communication technologies. *Computer Assisted Language Learning*. Külastatud aadressil <https://bit.ly/2IH15NF>
- Koh, E., Loh, J., & Hong, H. (2013). A snapshot approach of a smartphone-enabled implementation. *Research and Practice in Technology Enhanced Learning*, 8(1), 91-115.
- Koshy, V. (2010). *Action Research for Improving Educational Practice*. London: SAGE
- Kurm, Ü., & Soolepp, E. (2014). *I Love English 3*. Tartu: OÜ Studium.
- Kurm, Ü., & Soolepp, E. (2015). *I Love English 4*. Tartu: OÜ Studium.
- Laherand, M-L. (2008). *Kvalitatiivne uurimisviis*. Tallinn: OÜ Infotrükk.
- Leacock, T. L., & Nesbit, J. C. (2007). A Framework for Evaluating the Quality of Multimedia Learning Resources. *Educational Technology & Society*, 10 (2), 44-59.
- Lu, M. (2008). Effectiveness via mobile phone. *Journal of Computer Assisted Learning*, 24, 515-525.

- Liu, M., Scordino, R., Geurtz, R., Navarrete, C., Ko, Y., & Lim, M. (2014). A Look at Research on Mobile Learning in K-12 Education From 2007 to the Present, *Journal of Research on Technology in Education*, 46(4), 325-372.
- Löfström, E. (2011). *Tegevusuuringu käsiraamat*. Tallinn: Archimedes.
- Mahdi, H. S. (2018). Effectiveness of Mobile Devices on Vocabulary Learning: A Meta-Analysis. *Journal of Educational Computing*, 56(1), 134-154.
- Mifsud, L. (2014). Mobile learning and the socio-materiality of classroom practices. *Learning, Media and Technology*, 39(1), 142-149.
- Mifsud, L., Mørch, A. I. (2010). Reconsidering off-task: a comparative study of PDA-mediated activities in four classrooms. *Journal of Computer Assisted learning*, 26, 190, 201.
- Peets, G. (2014). *Tahvelarvuti tegevuste kasutamine inglise keele kui võõrkeelee sõnavaraõppe suulise eelkursuse raames I kooliastmes*. Publitseerimata magistritöö. Tartu Ülikool.
- Pinkman, K. (2005). Using Blogs in the Foreign Language Classroom: Encouraging Learning Independence. *The JALT CALL Journal*. 1(1), 12-24.
- Põhikooli riiklik õppekava. Lisa 2. (2011). *Riigi Teataja I. 9. 2018*. Külastatud aadressil <https://bit.ly/2s4rQ32>
- Richards, J. C. (2008). *Teaching Listening and Speaking. From Theory to Practice*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Santos, M. E. C., Lübke, A. W., Taketomi, T., Yamamoto, G., Rodrigo, M. M. T., Sandor, C., & Kato, H. (2016). Augmented reality as multimedia: the case for situated vocabulary learning. *Research and Practice in Technology Enhanced Learning*. 11(4).
- Shadiev, R., Hwang, W. Y., & Huang, Y. M. (2017). Review of research on mobile language learning in authentic environments. *Computer Assisted Language Learning*, 30(3-4), 284-303.
- Slattery, M., & Willis, J. (2001). *English for Primary Teachers. A Handbook of Activities & Classroom Language*. Oxford: Oxford University Press.
- Taj, I. H., Sulan, N. B., Sipra, M. A., & Ahmad, W. (2016). Impact of Mobile Assisted Language Learning (MALL) on EFL: A Meta-Analysis. *Advantages in Language and Literary Studies*, 7(2), 76-83.
- Tallvid, M. (2014). Understanding teachers' reluctance to the pedagogical use of ICT in the 1:1 classroom. B. Tomlinson (Toim), *Education and Information Technologies*, 21(3), 502-519.

- Thornbury, S. (2005). *How to Teach Speaking*. Essex: Longman.
- Tomlinson, B. (2010). Principles of Effective Materials Development. N. Harwood (Toim), *English Language Teaching Materials: Theory and Practice*, 81-108. Cambridge: Cambridge University Press.
- Tomlinson, B. (2011). Introduction: Principles and Procedures of Materials Development. B. Tomlinson (Toim), *Materials Development in Language Teaching. 2nd edition*, 1-31. Cambridge: Cambridge University Press.
- Vana, E. (2019). *Nutivahendite kasutamise tulemuslikkus õpilaste omavahelises koostöös uurimuslike ülesannete lahendamisel 9. klassides*. Publitseerimata magistritöö. Tartu Ülikool.
- Walker, A., & White, G. (2013). *Technology Enhanced Language Learning. Connecting Theory and Practice*. Oxford: Oxford University Press.
- Wong, L-H., & Looi, C-K. (2010). Vocabulary learning by mobile-assisted authentic content creation and social meaning-making: two case studies. *Journal of Computer Assisted Learning*, 26(5), 421-433.
- Õunapuu, L. (2014). *Kvalitatiivne ja kvantitatiivne uurimisviis sotsiaalteadustes*. Tartu Ülikool. Külastatud aadressil <https://urlzs.com/M2u28>

Lisad

Lisa 1. Õpilase tööleht teemal „English speaking countries”

ENGLISH SPEAKING COUNTRIES

Name:

Grade: 5

Materials needed: a smartphone or a tablet with a camera, a computer, your blog address, the Internet, a pen

VOCABULARY

1. Match the words with their translations. One example has been done for you.

Maastik	National symbols
Pealinn	Traditions
Vaatamisväärsused	Landscape
Rahaühik	A capital (city)
Traditsioonid	Currency
Rahvussümbolid	Sights

2. Write the words given in the box under the correct pictures.

Sauna	Song and dance festival	Old town
Bog	Coat of arms	

RESEARCH

1. Open the web browser on your smartphone or tablet.
2. Open the link: <https://lingid.ee/topics>.
3. Choose a topic.
4. Write your name next to the chosen topic.
5. Only one topic can be chosen five times. The other topics can be chosen four times.
6. Find out the most common and interesting things about your topic. Use the vocabulary in the first vocabulary task as a guideline (traditions, sights, etc.).
7. Bring out why you would like to visit the chosen country and why it is similar/different compared to Estonia. You can use the second vocabulary exercise as a guideline.
8. Write down the information you found below.

[illegible]

VIDEO:

1. In your video:
 - Imagine you are going to take a trip to an English-speaking country and you want to take your friend with you. Make a video introducing your country to your friend.
 - Talk for about **three minutes** about the interesting things you found and why your country is similar/different compared to Estonia. Use what you wrote down in the previous task.
 - Use your smartphone or tablet to make a video.
2. Upload the video in your blog. Make sure it is private and only seen with an appropriate link.
3. Copy the link of your post and send it to our group chat in ''Stuudium''.
4. Watch at least **three classmates'** videos and write in comments about the following:
 - What stood out in their video?
 - What did you like the most?
 - What new information did you find out?
 - What would you recommend them for the next video?
5. Read the comments left under your video.

LETTER

You are about to visit your friend who lives in your chosen country. Write him/her a letter to let them know about your trip and the reasons you are visiting the country (similar to/different from Estonia). You can also ask your friend any questions you have after reading the feedback given to your video.

[illegible]

Lisa 2. Õpetaja abimaterjal teemal „English speaking countries”

ABIMATERJAL ÕPETAJALE

I TSÜKKEL

Teema: English speaking countries

Aeg: 45 min klassis + 45 min kodus

Klass: 5. klass, 13 õpilast

Vahendid: Kaameraga nutivahend (tahvelarvuti või nutitelefon), arvuti, blogiaadress, internet, kirjutusvahend

Ettevalmistused tunniks: Blogiaadresside loomine õpilastele

I Eelnevad tegevused

- Õpilased kordavad kahe harjutuse abil üle vajaliku sõnavara (*a capital city, sights, national symbols, currency*)

II Nutivahenditega seotud tegevused

Eesmärgid:

- Õpilane kinnistab varem õpitud sõnavara suulises kontekstis.
- Õpilane otsib ja jagab internetis turvaliselt infot.
- Õpilane harjutab videode tegemist nutivahendite abiga.
- Õpilane harjutab kaasõpilaste videode tagasisidestamist.

UURIMUS

- Õpilased tutvuvad uurimuse punktidega õpetaja juhendamisel.
- Õpetaja tuletab õpilastele meelde nutivahendite kasutamise põhitõed (otsingumootori kasutamine, Google docs).
- Õpetaja suunab õpilased Google docs'i, kust õpilased valivad endale teema, kirjutades sellele oma nime. Õpetaja pöörab tähelepanu sellele, et kolmest riigist kahte on võimalik valida neljal õpilasel, ühte riiki võib valida viis õpilast.
- Õpilased otsivad oma teema kohta lisainformatsiooni, kasutades varasemalt õpitud sõnavara.
- Õpilased toovad välja, miks nad valisid just selle riigi ning leiavad seoseid Eestiga (erinevused/sarnasused).
- Õpilased panevad leitud informatsiooni kirja töölehele.

VIDEO

Õpetaja tutvustab õpilastele video valmimise protseduuri. Koos vaadatakse üle video tegemise etapid. Video valmib koduse ülesandena.

- Õpilased teevad video, tutvustades enda valitud teemat reisisihtpunktina sõbrale.
- Kolme minuti jooksul räägib õpilane, miks tema valitud riik on sarnane/erinev võrreldes Eestiga ja esitleb uuringu käigus leitud huvitavat lisainformatsiooni. Õpilane võib video tegemisel kasutada eelnevas harjutuses kirjapandut.
- Õpilane kasutab video tegemisel kaamera võimalusega nutivahendit.
- Õpetaja selgitab, et video tegemisel võib kasutada abi (kaasõpilased, vanemad, sõbrad).
- Õpilane laeb video üles varasemalt tuttavasse blogikeskkonda, pidades silmas turvanõudeid.
- Blogipostituse link saadetakse kaasõpilastele Stuudiumi grupivestluses.
- Õpilased jätavad kommentaari vähemalt kolme kaasõpilase postituse alla tuues välja:
 - Mis jäi videos silma?
 - Mis meeldis kõige enam?
 - Mida uut ja huvitavat teada said?
 - Kuidas kaasõpilane saaks oma videot veel paremaks muuta?
- Õpilased tutvuvad kommentaaridega enda video all.

ÕPILASTE TAGASISIDE

Pärast nutivahenditega seotud tegevusi saadab õpetaja õpilastele Stuudiumi grupivestluses lingi tagasiside jaoks. Tagasiside ankeet sub aadressil: <https://lingid.ee/oppemat>. Õpilased täidavad tagasiside ankeedid kodus nutivahendi või arvuti abiga.

III Järgnevad tegevused

Õpilased kirjutavad kirja valitud riigis elavale sõbrale, andes teada oma küllatulekust, selle põhjustest ning tutvustades selle riigi sarnasusi või erinevusi Eestiga. Kiri edastatakse tunnis õpetajale kokkulepitud ajal.

Kasutatud pildid:

https://cdn.pixabay.com/photo/2015/04/30/18/39/uk-747290_960_720.png

<https://cdn12.picryl.com/photo/2016/12/31/united-states-usa-flag-backgrounds-textures-b480af-1024.png>

https://cdn.pixabay.com/photo/2018/07/31/00/17/australia-3573886_960_720.png

https://cdn.pixabay.com/photo/2016/10/21/19/04/estonia-1758823_960_720.png

https://cdn.pixabay.com/photo/2018/12/05/08/44/luggage-3857336_960_720.png

Lisa 3. Õpilase tööleht teemal „My summer”

My summer

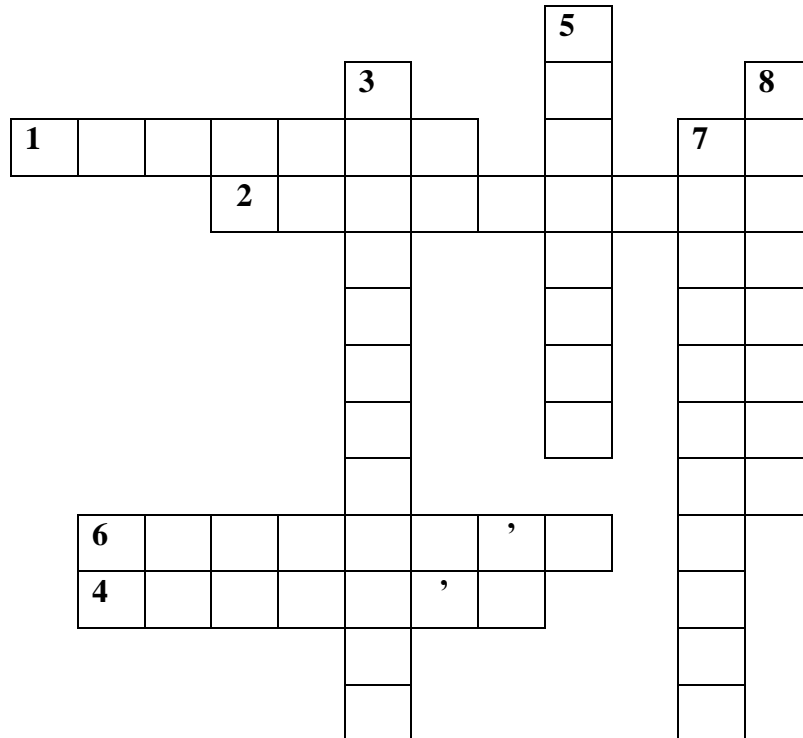
Name:.....

Grade: 6

Materials needed: a smartphone or a tablet, a pen, the Internet, your blog address, a computer

Vocabulary

1. Complete the crossword with a suitable word.

Across:

- 1) An outdoor activity where people make campfire and sleep in tents.
- 2) Day. National holiday in Estonia, it is celebrated at the end of June.
- 4) Day. Birthday of a famous person, celebrated in most parts of Australia on the second Monday of June.
- 6) Day. Takes place on the third Monday of June in the UK. In honour of one of the parents.

Down:

- 3) Day is celebrated on the fourth of July in the USA.
- 5) The most common water sports in summer.
- 7) A day or period of celebration. For example a song and dance in Estonia.
- 8) A very popular way of cooking outdoors.

2. Unscramble the words to find summer activities and holidays.

.....

QUENSE' EBRHATYDI

.....

INECENPEDDEN ADY

.....

CIPAGMN

.....

BEARBCUE

.....

TERLNAVLIIG

.....

MIMSUMERD DYA

Research

1. Open the web browser on your smartphone or tablet.
2. Open the link: shorturl.at/MQUV4
3. Choose a topic.
4. Write your name under the chosen topic.
5. One topic can be chosen five times. The other topics can be chosen four times.
6. Use the browser to find summer activities (holidays and how people celebrate them) in your chosen country.
7. Read what others have written down in Padlet.
8. Find "add comment" under your name and write at least **3 summer activities** (holidays) that you found. Be sure not to repeat what has already been mentioned. You can use vocabulary from the previous tasks as a guideline.

Interview

1. Find a sound recorder or download it in your smartphone or tablet.
2. Form pairs.
 - Find a partner.
 - Decide who reads all the information about Estonian summer and who reads all the information about their chosen English-speaking country.
3. Interview
 - Imagine you are a reporter and you must find out information about your partner's summer.
 - Write down questions you would like to ask from your partner.
 - Ask the questions from your partner. Use your smartphone or tablet and record the interview. Talk for about two minutes. NB! Be sure not to mention what country you are talking about.
 - Take turns to record.
 - After recording, listen to your recording. If you want to change anything, do not be shy to try again.
4. If you are happy with your interview, upload it to your blog. Make sure it is private and only seen with an appropriate link.
5. Copy the link of your post and send it to our group chat in "Stuudium".
6. Listen to at least **three classmates'** recordings and write in comments about the following:
 - What country are they talking about?
 - What stood out in their interview?
 - What did you like the most?
 - What new information did you find out?
 - How could classmates improve their recording?
7. Read the comments left under your recording.

POEM

Think about your interview and write a poem about your country. The first letter of each sentence is given.

S.....

U.....

M.....

M.....

E.....

R.....

Lisa 4. Õpetaja abimaterjal teemal „My summer”

Abimaterjal õpetajale

II tsükkel

Teema: *My summer*

Aeg: 45 minutit klassis + 45 minutit kodus

Klass: 6. klass

Vahendid: Kaameraga nutivahend (tahvelarvuti või nutitelefon), arvuti, blogiaadress, internet, kirjutusvahend

Ettevalmistused tunniks: Blogiaadresside kasutamise meelde tuletamine õpilastele

I Eelnevad tegevused

- Õpilased kordavad kahe harjutuse abil üle vajaliku sõnavara (*barbecue, Midsummer Day* jne).

Sõnavara

Harjutus 1

Õpetaja veendub, et kõik õpilased tunnevad harjutuses kasutatavat sõnavara. Õpilased lahendavad ristsõna esmalt iseseisvalt, järgides juhiseid. Vajadusel võivad kasutada pinginaabri abi. Pärast harjutuse tegemist kontrollitakse vastused koos üle ja vajadusel tehakse korrekture.

Vastused:

Horisontaalselt:

- 4) Camping
- 5) Midsummer
- 6) Queen's
- 6) Father's

Alla:

- 6) Independence
- 7) Swimming
- 9) Festival
- 10) Barbecue

Hariutus 2

Õpetaja veendub, et kõik õpilased saavad ühtmoodi ülesande juhiseid aru. Õpilased paigutavad tähed piltide all õigesti ning saavad teada mõne suvise tähtpäeva või tegevuse ingliskeelse nimetuse. Pärast harjutuse tegemist kontrollitakse koos vastused üle. Õpetaja veendub, et õpilased mõistaksid kõikide sõnade tähendust.

Vastused:

1) Queen's birthday	2) Independence day	3) Camping
7) Barbecue	5) Travelling	6) Midsummer day

II Nutivahenditega seotud tegevused

Eesmärgid:

- Õpilane kinnistab varemõpitud sõnavara suulises kontekstis.
- Õpilane otsib ja jagab internetis turvaliselt infot.
- Õpilane harjutab heli salvestamist nutivahendite abiga.
- Õpilane harjutab kaasõpilaste videode tagasisidestamist.

Uurimus

1. Õpilased tutvuvad uurimuse punktidega õpetaja juhendamisel.
2. Õpetaja tuletab õpilastele meelde nutivahendite kasutamise põhitõed (otsingumootori kasutamine, Padlet, blogi).
3. Õpetaja suunab õpilased Padleti keskkonda, kus õpilased valivad endale teema kirjutades selle alla enda nime. Õpetaja pöörab tähelepanu sellele, et kolme teemat saavad valida kolm õpilast, ühte teemat neli õpilast.
4. Õpilased otsivad internetist valitud riiki iseloomustavaid suviseid tegevusi, tähtpäevi ja kuidas neid tähistatakse. Õpilased jälgivad, et tegevused riikide all ei korduks.
5. Õpilased valivad enda nime alt nupu „*add comment*” ning lisavad enda nime alla info enda leitud tegevuste/tähtpäevade kohta. Iga õpilane lisab info vähemalt kolme tegevuse/tähtpäeva kohta.

Intervjuu

1. Õpilased leiavad või laevad nutivahendisse alla diktofoni.
2. Õpilased moodustavad paarid- leiavad paarilised ning otsustavad, kumb loeb läbi kogu informatsiooni Padletis Eesti kohta ning kumb enda valitud inglise keelt kõneleva riigi kohta.
3. Intervjuu
 - a. Õpilased panevad kirja küsimused, mida soovivad oma paariliselt tema suve kohta küsida. Õpilased peavad ette kujutama, et veetsid suve Eestis või valitud inglisekeelses riigis.
 - b. Õpilased viivad kahe minuti pikkuse intervjuu kordamööda läbi ning salvestavad selle nutivahendisse laetud diktofoni abiga, jälgides, et ei mainitaks kõnealuse riigi nime.
 - c. Õpilased kuulavad pärast salvestamist intervjuud ning vajadusel viivad selle läbi mitu korda.
 - d. Õpilased valivad parima helisalvestuse ning laevad selle üles tuttavasse blogikeskkonda, pidades silmas turvanõudeid.
4. Õpilased saadavad blogipostituse lingi kaasõpilastele Stuudiumi grupivestluses.
5. Õpilased jätavad kommentaari vähemalt kolme kaasõpilase postituse alla tuues välja:
 - Mis riigist intervjueritav tema meelest räägib?
 - Mis paistis helisalvestuses välja?
 - Mis meeldis kõige enam?
 - Mida uut ja huvitavat teada said?
 - Kuidas kaasõpilane saaks oma helisalvestust veel paremaks muuta?
6. Õpilased tutvuvad kommentaaridega enda helisalvestuse all.

Õpilaste tagasiside

Pärast nutivahenditega seotud tegevusi saadab õpetaja õpilastele Stuudiumi grupivestluses lingi tagasiside jaoks. Tagasiside ankeet asub aadressil: <https://lingid.ee/oppemat>. Õpilased täidavad tagasiside ankeedi kodus nutivahendi või arvuti abiga kokkulepitud tähtajaks ning annavad sellest õpetajale Stuudiumi vahendusel teada.

III Järgnevad tegevused

Luuletus

Õpilased kirjutavad luuletuse riigi kohta, mida intervjuus tutvustasid. Iga lause esimesed tähed on harjutuses antud. Õpilased võtavad oma luuletused kokkulepitud ajal tundi kaasa.

Kasutatud pildid:

https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/5/5f/Elizabeth_II_greets_NASA_GSFC_employees%2C_May_8%2C_2007_edit.jpg

https://cdn.pixabay.com/photo/2015/07/10/17/24/sparkler-839806_960_720.jpg

https://cdn.pixabay.com/photo/2015/05/31/12/23/man-791505_960_720.jpg

https://cdn.pixabay.com/photo/2015/03/26/10/29/camping-691424_960_720.jpg

https://cdn.pixabay.com/photo/2017/06/05/11/01/airport-2373727_960_720.jpg

https://cdn.pixabay.com/photo/2013/06/30/18/41/man-142491_960_720.jpg

https://cdn.pixabay.com/photo/2017/03/13/13/34/fathers-day-2139817_960_720.jpg

https://cdn.pixabay.com/photo/2014/11/01/01/03/bathing-suit-511480_960_720.png

https://cdn.pixabay.com/photo/2016/03/31/20/52/fight-1296057_960_720.png

Lisa 5: Õpilase tööleht teemal „Halloween/St. Martin’s Day/St. Catherine’s Day”

Halloween/St. Martin’s Day/Saint Catherine’s Day (I)

Name:

Grade: 6

Materials needed: a smartphone or a tablet, a pen, the Internet, your blog address, a computer

Vocabulary

1. Write the correct word on the lines. Choose the words from the box.

Halloween	Apple bobbing	St. Catherine’s Day
St. Martin’s Day	Trick or treat	

- 1) An activity in which children dress up as magical or frightening creatures or as characters from a story on Halloween, and visit people's homes to get sweets.
.....
- 2) The night of October 31st when children dress in special clothes and people try to frighten each other.
.....
- 3) It is celebrated on November 11 each year. The night before, children dress in dark clothes, go door-to-door and perform for candy or other goods. It represents the luck of the crop.
.....
- 4) It is celebrated on November 25. The night before, children dress in light clothes, go door-to-door and perform for candy or other goods. It represents the luck of the herd.
.....
- 5) A game in which players try to pick up apples floating in water using only their mouths, traditionally played at fairs or on Halloween.
.....

2. Find the translation to the words in the box.

S	D	E	M	U	F	B	I	P	C	C	X	L
E	C	A	R	V	E	J	O	C	S	A	M	Z
G	O	O	D	Y	I	P	C	V	P	Q	X	N
L	S	A	C	V	N	O	I	G	O	B	P	E
W	T	S	V	I	O	C	F	L	O	U	B	D
Y	U	G	D	V	P	K	L	R	K	A	Y	I
B	M	L	K	J	H	G	F	D	Y	S	A	Q
M	E	S	Q	P	L	C	E	X	P	C	N	W
J	A	C	K	O	L	A	N	T	E	R	N	P
C	E	L	E	B	R	A	T	E	X	F	R	D

Kostüüm

Maiustus

Lõikama, nikerdama

Kõhedust tekitav

Tähistama

Kõrvitsakoorest tehtud
näokujuline latern

Scavenger hunt

You are going to make a little presentation about one of the popular autumn holidays.

To find out which one, complete the scavenger hunt and find hints along the way.

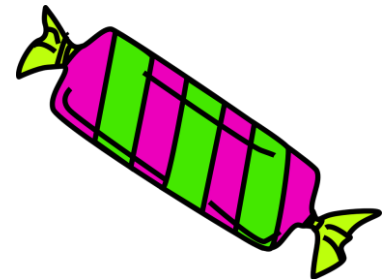
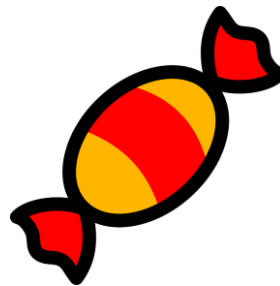
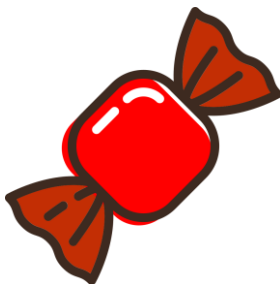
NB! Make sure you follow the route given and pay attention to any traffic that may occur!

1. If you have an Apple smartphone or tablet, open your camera. If you have an android phone or tablett, download the QR-code reader and open it.
2. Point your camera to the QR-code.
3. Click on the link the camera offers you.
4. Open the map, go to the location on the map and find the next hint.
5. Before opening the next hint, please find or download "Endomondo" app on your phone or tablet.
6. Press the play sign and start a workout.
7. Leave Endomondo running, open your camera and go to your next hints.
8. In your final check-point you will find a box. Open the box, take pictures of the objects in the box and put everything back as it was before you opened it. The objects in the box are hints about your presentation topic.
9. Open Endomondo again. Finish the workout, take a screenshot of your route and e-mail it to your e-mail address. The shape of your route is your next hint.
10. Your scavenger hunt is finished, go back to the schoolhouse.

Blog

- Upload the pictures and the screenshot of your route to your blog. Make sure it is private and only seen with an appropriate link.
- Look at the Pictures and think what your topic could be. Write the topic as the title of your blog post.
- Under the Pictures, write what is in the Picture and how it is connected to your topic.
- Copy the link of your post and send it to our group Chat in ''Stuudium''.
- Read at least **three classmates'** posts and write in comments about the following questions:
 - Do you think they guessed the topic correctly? Why?
 - What did you like the most about their post?
 - What new information did you find out?
 - What would you recommend for their next post?

Presentation

Be prepared to talk about your topic for **three minutes** in your next English lesson. You can find more information about your topic from the internet. You can use your blogpost and pictures you made in your presentation.

In your presentation bring out:

- Were you able to guess the topic correctly with the clues you collected?
- What was your topic?
- What were the clues you found? How are they connected to your topic?
 - When and where is the holiday celebrated?
 - Why is it celebrated?
 - How is it celebrated?

You can make notes for your presentation below:

III tsükkel

Teema: *Halloween/St. Martin's Day/Saint Catherine's Day*

Aeg: 90 minutit klassis + 45 minutit kodus

Klass: 6. klass

Vahendid: Kaameraga nutivahend (tahvelarvuti või nutitelefon), arvuti, blogiaadress, internet, kirjutusvahend, QR-koodid, kast, vihjed (kõrvits, nahkhiire pilt, kasukas, kübar jne).

Ettevalmistused tunniks: Blogiaadresside kasutamise meelde tuletamine õpilastele, õpetaja valmistab ette vihjete kastid, aardejahi marsruudid ja nende põhjal QR-koodid, õpetaja veendub, et kõigil nutiseadmetel oleks olemas töövalmis QR-koodi lugeja, navigeerimissüsteem ja Endomondo rakendus.

I Eelnevad tegevused

- Õpilased kordavad kahe harjutuse abil üle vajaliku sõnavara (*Halloween, Jack-o-lantern* jne).

Sõnavara

Harjutus 1

Õpetaja veendub, et kõik õpilased tunnevad harjutuses kasutatavat sõnavara. Õpilased lahendavad harjutuse esmalt iseseisvalt, järgides juhiseid. Vajadusel võivad kasutada pinginaabri või nutivahendite abi. Pärast harjutuse tegemist kontrollitakse vastused koos üle ja vajadusel tehakse korrekture.

Vastused:

- 1) Trick or treat
- 2) Halloween
- 3) St. Martin's Day
- 4) St. Catherine's Day
- 5) Apple bobbing

Harjutus 2

Õpetaja veendub, et kõik õpilased tunnevad harjutuses kasutatavat sõnavara ja saavad ülesande juhiseid aru. Õpilased otsivad kastis olevatele sõnadele täherägastikust ingliskeelsed vastused. Pärast harjutuse tegemist kontrollitakse vastused üle.

Vastused:

	C	A	R	V	E				S			
G	O	O	D	Y					P			
	S								O			
	T								O			
	U								K			
	M								Y			
	E											
J	A	C	K	O	L	A	N	T	E	R	N	
C	E	L	E	B	R	A	T	E				

II Nutivahenditega seotud tegevused

Eesmärgid:

- Õpilane otsib ja jagab internetis turvaliselt infot
- Õpilane harjutab kaasõpilaste videode tagasisidet
- Õpilane praktiseerib varem õpitud sõnavara kasutamist
- Õpilane loob seoseid sõnavara ja reaalsete esemete vahel

Aardejaht

- Õpilased tutvuvad aardejahi punktidega õpetaja juhendamisel.
- Õpetaja tuletab õpilastele meelde asulas liikumise põhitõed (liikluse jälgimine, tee andmine, sõidutee vasakul pool paiknemine, tee ületamisel ohutuses veendumine jne).
- Õpetaja tuletab õpilastele meelde nutivahendite kasutamise põhitõed (kaamera, QR-koodi, Endomondo ja otsingumootori kasutamine, blogi, kuvatõmmise tegemine).
- Õpetaja rõhutab, et tuleb olla tähelepanelik ning järgida juhiseid, et liikumistrajektoril moodustuks õige kujund.
- Õpilased avavad QR-koodi abil oma esimese sihtpunkti töölehelts ning liiguvad sinna.

- Sihtpunkti jõudes avavad õpilased Endomondo ning märgivad treeningu alguse, et trajektoori lugemine algaks.
- Õpilased leiavad sihtpunktist järgmise vihje ning liiguvad vihjete järgi kuni lõpppunktini.
- Viimases punktis leiavad õpilased kasti, kus on nende teema kohta vihjed (kasukas, kõrvits, kübar jne). Õpilased teevad kastis olevatest esemetest pilti.
- Õpilased avavad Endomondo ning märgivad treeningu lõpetatuks.
- Õpilased teevad oma marsruudist kuvatõmmise ning vajadusel saadavad selle enda e-kirja aadressile.
- Õpilased liiguvad koolimajja tagasi.

QR-koodid kontrollpunktides

	Halloween (I)	St. Martin's Day (II)	Saint Catherine's Day (III)
Kontrollpunkt 1			
Kontrollpunkt 2			
Kontrollpunkt 3			
Kontrollpunkt 4			
Kontrollpunkt 5			

Blogi

- Õpilased laevad oma pildid üles oma blogiaadressile, pidades silmas turvanõudeid.
- Õpilased otsustavad vihjete põhjal, mis on nende teema ning panevad selle kirja postituse pealkirjana.
- Õpilased kirjutavad piltide alla, mis on pildil ja kuidas on see teemaga seotud.
- Õpilased saadavad blogipostituse lingi kaasõpilastele Stuudiumi grupivestluses.
- Õpilased jätavad kommentaari vähemalt **kolme** kaasõpilase postituse alla tuues välja:
 - Kas tema arvates on postituse pealkiri õige? Miks?
 - Mis meeldis kõige enam?
 - Mida uut ja huvitavat teada said?
 - Mida kaasõpilane saaks järgmisel korral paremini teha?
- Õpilased tutvuvad kommentaaridega enda postituse all.

Õpilaste tagasiside

Pärast nutivahenditega seotud tegevusi saadab õpetaja õpilastele Stuudiumi grupivestluses lingi tagasiside jaoks. Tagasiside ankeet asub aadressil: <https://lingid.ee/oppemat>. Õpilased täidavad tagasiside ankeedi kodus nutivahendi või arvuti abiga kokkulepitud tähtajaks ning annavad sellest õpetajale Stuudiumi vahendusel teada.

III Järgnevad tegevused

Esitlus

Õpilased panevad töölehele kirja märksõnad ja räägivad järgmises tunnis kaasõpilastele oma teemast **kolme** minuti jooksul. Lisaks vihjetele otsivad õpilased oma teema kohta infot ka internetist. Esitluse ajal võivad õpilased kasutada oma blogipostitust ning seal olevaid pilte. Esitluses toovad õpilased välja vastused järgmistele küsimustele:

- Kas neil õnnestus teema vihjete abil õigesti ära arvata?
- Mis on nende teema?
- Missuguseid vihjeid õnnestus aardejahi käigus koguda? Kuidas need olid teemaga seotud?
 - Millal ja kus seda tähtpäeva tähistatakse?
 - Miks seda tähistatakse?
 - Kuidas seda tähistatakse?

Kasutatud pildid:

<https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/0/0a/Candy-clipart.svg/1024px-Candy-clipart.svg.png>

https://cdn.pixabay.com/photo/2013/07/12/13/15/candy-146690_960_720.png

https://cdn.pixabay.com/photo/2012/04/05/00/42/candy-25390_960_720.png

<https://encrypted->

tbn0.gstatic.com/images?q=tbn:ANd9GcRM0OhoD65Ct0AY2mExQGs42PxrixkbyfFjI5565K76JPEVPiSJ&s

<http://res.freestockphotos.biz/pictures/12/12084-illustration-of-a-cartoon-halloween-ghost-pv.png>

<http://res.freestockphotos.biz/pictures/15/15577-illustration-of-a-brown-cartoon-hat-pv.png>

Lisa 7: Õpilase tööleht teemal „Scotland”

SCOTLAND

Name:.....

Grade: 6

Materials needed: a smartphone or a tablet, a pen, Internet connection, your blog address, a computer

VOCABULARY

1. Choose the correct word from the box and write it in the table.

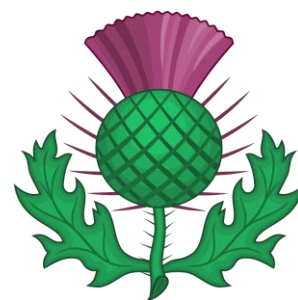

National holidays	Border countries	National food
Common animals	Traditions	Symbols
Inventions	Biggest cities	Celebrities
		Capital city

Full name of the country	SCOTLAND	THE REPUBLIC OF ESTONIA
	Edinburgh	Tallinn
	England	Russia, Latvia, Finland
	Glasgow, Aberdeen, Dundee	Tallinn, Tartu, Pärnu
	Around 5 million	Around 1.1 million
	Badger, squirrel, hare, wildcat, puffin etc.	Deer, badger, hog, hare, bear, etc.
	Playing bagpipes, wearing kilts, highland dancing	Going to sauna, song and dance festival
	Thistle, lochs, unicorn, etc.	Cornflower, barn swallow, etc.
	Gerald Butler, Gordon Ramsay, Calvin Harris	Kerli Kõiv, Arvo Pärt, Carmen Kass
	TV, refrigerator, bicycle, golf	Skype, e-residency
	St. Andrew's Day, Burns' Night	Independence Day
	Haggis, shortbread, bangers and mash, black pudding	Black pudding, rye bread, <i>mulgipuder</i> , <i>kama</i>

2. Read the following statements and decide if they are true (T) or false (F). Correct the wrong statements

- 1)- The symbol of Estonia is a thisle.
- 2)- Gerald Butler is from Scotland.
- 3)- The legend of the Loch Ness Monster is from Estonia.
- 4)- Edinburgh is Scotland's capital city.
- 5)- Haggis is the national food of Scotland.
- 6)- Highland dancing is a tradition from Estonia.
- 7)- Glasgow is the biggest city of Estonia.
- 8)- Skype was invented by Scottish people.
- 9)- Wildcats live in Scotland.
- 10)- Estonia and Scotland have the same population.

RESEARCH

- Open the web browser on your smartphone or tablet.
- Open the link: <https://lingid.ee/scotland6>.
- Choose a topic and write your name next to the chosen topic, in colored squares.
- Seven topics can be chosen three times, one topic can be chosen one time.
- Find information and pictures about your chosen topic (about Estonia and Scotland).
Make sure you use pictures that are marked as reusable.
- You can use vocabulary from the previous tasks and/or add information you find interesting. Each topic is marked with different colours in exercise 1.
- Save pictures to your smartphone or tablet.
- Write below what is similar and what is different in Estonia and in Scotland about your topic.

[illegible]

POSTER

- Open or download the PicCollage app in your smartphone or tablet.
- Choose pictures and template you want to use.
- Use "Doodle" or "add text" options below the screen to add information to your poster.
- When the poster is ready, choose "Done" at the top of your screen and download the poster to your device.
- Upload the poster to your blog.
- Write your topic as the title to your post.
- Copy the link of your post and send it to our group chat in Stuudium.
- Read at least **three classmates'** posts and write in comments about the following questions:
 - What did you like the most about their post?
 - What new information did you find out?
 - What would you recommend for their next post?

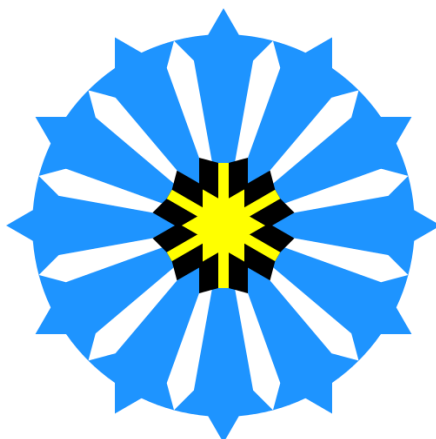

PRESENTATION

Be prepared to talk about your topic for **three minutes** in your next English lesson. You can use the poster you uploaded to your blog and notes from the previous tasks.

In your presentation bring out:

- What was your topic?
- What did you find out about your topic?
- What is different and what is similar about your topic in Scotland and in Estonia?

Lisa 8: Õpetaja abimaterjal teemal „Scotland”

ABIMATERJAL ÕPETAJALE

IV TSÜKKEL

Teema: Scotland

Aeg: 45 min klassis + 45 min kodus

Klass: 6. klass, 23 õpilast

Vahendid: Kaameraga nutivahend (tahvelarvuti või nutitelefon), arvuti, blogiaadress, internet, kirjutusvahend

Ettevalmistused tunniks: blogiaadresside kasutamise meelde tuletamine õpilastele, pilditöötlusrakendusega tutvumine.

I Eelnevad tegevused

- Õpilased kordavad kahe harjutuse abil üle vajaliku sõnavara (*celebrities, symbols* jne).

SÕNAVARA

Harjutus 1

Õpetaja veendub, et kõik õpilased tunnevad harjutuses kasutatavat sõnavara. Õpilased täidavad tabeli esmalt iseseisvalt, järgides juhiseid. Vajadusel võivad kasutada pinginaabri või nutivahendi abi. Pärast harjutuse tegemist kontrollitakse vastused koos üle ja vajadusel tehakse korrekture.

Vastused:

Full name of the country	SCOTLAND	THE REPUBLIC OF ESTONIA
Capital city	Edinburgh	Tallinn
Border countries	England	Russia, Latvia, Finland
Biggest cities	Glasgow, Aberdeen, Dundee	Tallinn, Tartu, Pärnu
Population	Around 5 million	Around 1.1 million
Common animals	Badger, squirrel, hare, wildcat, puffin etc.	Deer, badger, hog, hare, bear etc.
Traditions	Playing bagpipes, wearing kilts, highland dancing	Going to sauna, song and dance festival
Symbols	Thistle, lochs, unicorn, etc.	Cornflower, barn swallow, etc.

Celebrities	Gerald Butler, Gordon Ramsay, Calvin Harris	Kerli Kõiv, Arvo Pärt, Carmen Kass
Inventions	TV, refrigerator, bicycle, golf	Skype, e-residency,
National holidays	St. Andrew's Day, Burns' Night	Independence Day
National food	Haggis, shortbread, bangers and mash, black pudding	Black pudding, rye bread, <i>mulgipuder, kama</i>

Harjutus 2

Õpetaja veendub, et kõik õpilased tunnevad harjutuses kasutatavat sõnavara ja saavad ülesande juhisest aru. Õpilased kirjutavad punktiirile, kas väide on tõene (T) või vale (F). Vale väite parandavad õpilased õigeks. Pärast harjutuse tegemist kontrollitakse vastused üle.

Vastused:

- 11) F - The symbol of Scotland is a thistle.
- 12) T - Gerald Butler is from Scotland.
- 13) F – The legend of the Loch Ness Monster is from Scotland.
- 14) T - Edinburgh is Scotland's capital city.
- 15) T - Haggis is the national food of Scotland.
- 16) F - Highland dancing is a tradition from Scotland.
- 17) F - Glasgow is the biggest city of Scotland.
- 18) F - Skype was invented by Estonian people.
- 19) T - Wildcats live in Scotland.
- 20) F - Estonia and Scotland does not have the same population.

II Nutivahenditega seotud tegevused

Eesmärgid:

- Õpilane kinnistab varemõpitud sõnavara suulises kontekstis.
- Õpilane otsib ja jagab internetis turvaliselt infot.
- Õpilane harjutab kaasõpilaste digitaalsete postrite tagasisidestamist.
- Õpilane harjutab pilditöötlusprogrammi kasutamist.

UURIMUS

- Õpilased tutvuvad uurimuse punktidega õpetaja juhendamisel.
- Õpetaja tuletab õpilastele meelde nutivahendite kasutamise põhitõed (otsingumootori kasutamine, piltide turvaline otsimine, blogi, pilditöötlusprogrammi kasutamine, Google docs).
- Õpetaja suunab õpilased Google docs keskkonda, kus õpilased valivad endale teema kirjutades selle kõrvale, värvitud kasti, oma nime. Õpetaja pöörab tähelepanu sellele, et seitset teemat saab valida kolmel korral, ühte teemat kahel korral.
- Õpilased otsivad internetist valitud teema osas informatsiooni nii Eesti kui Šotimaa kohta.
- Õpilased teevad töölehele märkmeid leitud informatsiooni kohta ning laevad oma nutivahendisse alla pilte, mida soovivad hiljem oma postril kasutada, jälgides, et pildid on märgitud taaskasutamiseks.

POSTER

Õpetaja tutvustab õpilastele postri valmimise protseduuri. Koos vaadatakse üle postri tegemise etapid. Poster valmib koduse ülesandena individuaalselt. Õpetaja veendub, et kõigi õpilaste nutivahendites on töökorras PicCollage rakendus.

- Õpilased avavad PicCollage rakenduse, valivad rakenduses pildid ja teema, mida soovivad kasutada.
- Õpetaja veendub, et kõik õpilased leiaksid ekraani alt servast valikud „doodle” ja „add text” ning oskaksid oma postrile informatsiooni lisada.
- Valminud postri salvestavad õpilased enda nutivahendisse.
- Õpilased laevad valminud postri üles enda blogiaadressile pidades silmas turvanõudeid. Postituse pealkirjana kirjutavad õpilased enda teema.
- Blogipostituse link saadetakse kaasõpilastele Stuudiumi grupivestluses.
- Õpilased tutvuvad kaasõpilaste töödega ning jätavad kommentaari vähemalt **kolme** kaasõpilase postituse alla tuues välja:
 - Mis meeldis kaasõpilase töös kõige enam?
 - Missugust uut informatsiooni said teada?
 - Mida soovitaksid kaasõpilasele järgmiseks postituseks?

III Järgnevad tegevused.

ESITLUS

Õpilased räägivad järgmises tunnis kaasõpilastele oma teemast **kolme** minuti jooksul.

Õpilased kasutavad esitlemisel töölehel olevaid märkmeid ning blogisse üles laetud postrit.

Esitluses toovad õpilased välja vastused järgmistele küsimustele:

- Mis on esitluse teema?
- Mida huvitavat sa oma teema kohta teada said?
- Mis on sinu teema puhul erinev ja mis sarnane Eestis ja Šotimaal?

ÕPILASTE TAGASISIDE

Pärast nutivahenditega seotud tegevusi saadab õpetaja õpilastele Stuudiumi grupivestluses lingi tagasiside jaoks. Tagasiside ankeet asub aadressil: <https://lingid.ee/oppemat>. Õpilased täidavad tagasiside ankeedi ning annavad sellest õpetajale Stuudiumi vahendusel teada.

Kasutatud pildid:

https://storage.needpix.com/rsynced_images/estonia-flag.jpg

https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/1/10/Flag_of_Scotland.svg/2000px-Flag_of_Scotland.svg.png

https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/b/bc/Scottish_Thistle_%28Heraldry%29.svg/768px-Scottish_Thistle_%28Heraldry%29.svg.png

https://cdn.pixabay.com/photo/2017/09/24/00/59/bagpipes-2780591_960_720.jpg

https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/9/9f/Jumiois%2C_symbol_of_Taaraism-Maausk.svg/512px-Jumiois%2C_symbol_of_Taaraism-Maausk.svg.png

Lisa 9. Väljavõte uurijapäevikust

29.05.2019

Täna olen kätte saanud esimesed videod ning ilmnenud on ka üsna mitmeid takistusi. Kui nädala eest õppematerjali läbi viies teatasid kaks õpilast, et neil siiski ei ole vabalt kasutatavat nutivahendit ning me leidsime sellele lahenduse selle näol, et alati on võimalik teha kellegagi koostööd või kasutada koolis olevaid tahvelarvuteid, siis mõni päev tagasi sain ma ühelt õpilaselt üsna meeleheitliku kirja, kus ta kirjutas mulle, et ta ei suuda seda ülesannet teha. Proovisin teda motiveerida ning temaga ka koolis rääkida ning tundus, et saime sellest raskusest üle, kuid seni videot veel saabunud ei ole. Ka üks teine õpilane vabandas eile isiklikult ning ütles, et ta käis nädalavahetusel sünnipäeval, mistõttu ei ole saanud videot teha.

Veel üheks suureks takistuseks sai blogi linkide avamine. Selgus, et mingil põhjusel ei olnud endiselt võimalik kõikidele blogidele koheselt ligi pääseda ning kutse saatmise ja vastu võtmise protsess tuli uuesti läbi teha. Seega kindlasti peaksin järgmisel korral veenduma, et kõikidel õpilastel on üksteise blogile ligipääs olemas ning õpilased teaksid, kuidas toimida, kui säärane tõrge tekib.

Seega rääkisin taas õpetajaga läbi ning ta lubas mul ka homses tunnis tekkinud küsimusi veidi õpilastele selgitada ning aidata neil kenasti taas järje peale saada videode üles laadimisega ning ka tagasisidestamisega. Kui kõik videod üles laetud saavad, siis saan neile saata ka tagasiside ankeedi, kuid usun, et selle täitmine läheb juba ladusamalt. Üles laetud videod on juhendikohased ning loomingulised. Hetkel tundub, et seotus Eestiga jääb veidi tahaplaanile. Seega ilmselt oleksin pidanud seda rohkem juhendis rõhutama. Kuid kuna kõik videod ei ole veel minuni jõudnud, on seda ehk veel vara öelda.

Lihtlitsents lõputöö reprodutseerimiseks ja üldsusele kättesaadavaks tegemiseks

Mina, Kätlin Vahemets,

1. annan Tartu Ülikoolile tasuta loa (lihtlitsentsi) minu loodud teose „Nutivahenditele toetuvad tegevused II kooliastme inglise kui võõrkeeles tunnis rääkimisoskuse ja sõnavara arendamiseks”, mille juhendaja on Kristel Ruutmets, reprodutseerimiseks eesmärgiga seda säilitada, sealhulgas lisada digitaalarhiivi DSpace kuni autoriõiguse kehtivuse lõppemiseni.
2. annan Tartu Ülikoolile loa teha punktis 1 nimetatud teos üldsusele kättesaadavaks Tartu Ülikooli veebikeskkonna, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace kaudu Creative Commons litsentsiga CC BY NC ND 3.0, mis lubab autorile viidates teost reprodutseerida, levitada ja üldsusele suunata ning keelab luua tuletatud teost ja kasutada teost ärieesmärgil, kuni autoriõiguse kehtivuse lõppemiseni.
3. olen teadlik, et punktides 1 ja 2 nimetatud õigused jäävad alles ka autorile.
4. kinnitan, et lihtlitsentsi andmisega ei riku ma teiste isikute intellektuaalomandi ega isikuandmete kaitse õigusaktidest tulenevaid õigusi.

Kätlin Vahemets

7.01.2020